

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 70, 176 71 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ: 210-9549384

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ, ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ»

ΑΘΗΝΑ 2024

Περιεχόμενα

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	4
1.1 Γενικά.....	4
1.2 Αντικείμενο - Σκοπός	4
1.3 Μεταπτυχιακός Τίτλος	5
1.4 Όργανα Λειτουργίας Π.Μ.Σ.	5
1.5 Υλικοτεχνική Υποδομή.....	8
1.6 Παροχές και υπηρεσίες προς τους/τις φοιτητές/ριες	11
1.7 Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/ριών (Κ.Ε.Φ.).....	12
1.8 Δομή Υποστήριξης Φοιτητικού Πληθυσμού “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη”	13
1.9 “Συνήγορος του/της Φοιτητή/ριας” -“Σύμβουλος Καθηγητής/ρια Φοιτητών/ριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες”	14
1.10 Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (Β.Κ.Π.).....	14
1.11 Παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών από το Κέντρο Πληροφορικής και Δικτύων (Κ.Π.Δ.)	15
1.12 Κινητικότητα μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών.....	16
2. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	17
2.1 Εγγραφή στο Πρόγραμμα.....	17
2.2 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών	17
2.3 Καθήκοντα Διδασκόντων/ουσών	19
3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	21
3.1 Χρονική Διάρκεια	21
3.2 Σπουδές Μερικής Φοίτησης.....	21
3.3 Διαδικασία Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών.....	22
3.4 Υποτροφίες.....	24
3.5 Δομή Προγράμματος.....	25
3.6 Προϋποθέσεις Απόκτησης Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών	25
3.7 Αξιολόγηση επιδόσεων φοιτητών/ριών	28
3.8 Σχετικά με την Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)	29
3.9 Πρακτική Άσκηση	32
3.10 Διδάσκοντες/ουσες – Ανάθεση Διδασκαλίας των Μαθημάτων.....	33
3.11 Αναπλήρωση των Μαθημάτων	34
3.12 Λόγοι και Διαδικασία Διαγραφής από το Π.Μ.Σ.....	35

3.13 Διαδικασία Αξιολόγησης Μαθημάτων και Διδασκόντων/ουσών από τους/τις Μεταπτυχιακούς/ές Φοιτητές/ριες	35
3.14 Τέλη φοίτησης – Τρόπος καταβολής- Δωρεάν φοίτηση	37
3.15 Κανόνες δεοντολογίας για τους/τις φοιτητές/ριες.....	37
3.16 Τελετουργικό Αποφοίτησης – Τύπος Διπλώματος	38
3.17 Παράρτημα Διπλώματος	38
4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ*	39

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Γενικά

Η ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο κάθε Τμήματος/Σχολής και εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Άρθρο 38, Τεύχος Β' ν.4983/09.08.2023).

Η ίδρυση στο Τμήμα Γεωγραφίας του **αυτοδύναμου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ, ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ»** αποτελεί συνέχεια της επιτυχημένης λειτουργίας Μεταπτυχιακής Κατεύθυνσης με το ίδιο αντικείμενο επί 20 χρόνια (από το ακ. έτος 2005-2006 μέχρι το ακ. έτος 2023-2024) στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. τριών κατευθύνσεων με τίτλο «Εφαρμοσμένη Γεωγραφία και Διαχείριση του Χώρου». Ο μετασηματισμός πλέον της Κατεύθυνσης σε αυτόνομο, ανεξάρτητο Π.Μ.Σ. είναι σκόπιμος για την μεταπτυχιακή εκπαίδευση επιστημόνων σε ένα αντικείμενο ιδιαίτερα σημαντικό και επίκαιρο που περιλαμβάνει θέματα ανάλυσης, εκτίμησης, χαρτογράφησης, επικοινωνίας, διαχείρισης και διακυβέρνησης κινδύνων, κρίσεων και καταστροφών με έμφαση στην οπτική γωνία της Γεωγραφικής Επιστήμης και των εφαρμογών της.

Η ίδρυση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. αποτελεί στρατηγικό στόχο του Τμήματος που είναι «να επιτύχει μέσα από τη συνεχή, συνεπή και ποιοτική λειτουργία του, αφενός την εμπέδωση του αντικειμένου της Γεωγραφίας ως επιστημονικό πεδίο κομβικής σημασίας στην ευρύτερη Ακαδημαϊκή κοινότητα και την Ελληνική κοινωνία, και αφετέρου την ανάδειξη του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ως πρότυπο γεωγραφικής εκπαίδευσης και έρευνας, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας».

1.2 Αντικείμενο - Σκοπός

Σκοπός της συγκεκριμένης μεταπτυχιακής εκπαίδευσης είναι η παραγωγή αποφοίτων που θα είναι σε θέση να συνεισφέρουν στην εγρήγορση και πληροφόρηση της κοινωνίας και Πολιτείας σε θέματα ακραίων φαινομένων και κινδύνων καταστροφής, στην κατάρτιση σχεδίων και δράσεων μετριασμού των κινδύνων, ετοιμότητας και επιχειρησιακής αντιμετώπισης κρίσεων, αποκατάστασης και ανασυγκρότησης μετά από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές και στην εν γένει ασφάλεια και πολιτική προστασία. Αποσκοπεί δηλαδή στη **μεταπτυχιακή κατάρτιση νέων επιστημόνων** ικανών να καλύψουν ανάγκες στελέχωσης δημόσιων, κοινωνικών, ιδιωτικών και φορέων της αυτοδιοίκησης με σχετική αποστολή και αρμοδιότητες. Αποσκοπεί επίσης **στην επικαιροποίηση των γνώσεων και αναγκαίων δεξιοτήτων όσων απασχολούνται ήδη με αυτά τα αντικείμενα** ως στελέχη της κεντρικής διοίκησης, αυτοδιοίκησης, των θεσμών της εκπαίδευσης, των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων καθώς και των Ενόπλων Δυνάμεων.

Από τα παραπάνω προκύπτει και η ευρύτερη **κοινωνική προσφορά του Π.Μ.Σ.** καθώς πραγματεύεται και διατυπώνει προβληματισμούς ή εισάγει πρότυπα για τις στάσεις, συμπεριφορές, δράσεις και επιλογές των κοινωνιών και των θεσμών τους απέναντι στις παγκόσμιες προκλήσεις των κλιματικών και περιβαλλοντικών αλλαγών καθώς και των κινδύνων που συνεπάγονται αυτές (πχ. το πρότυπο της πρόληψης, της συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων για τη διαχείριση κινδύνων, της περιβαλλοντικής εγρήγορσης και

ευαισθητοποίησης, της προστασίας της φύσης και των οικοσυστημάτων, της περιβαλλοντικής δικαιοσύνης, του εθελοντισμού, το δικαίωμα στην ασφάλεια, την στεγαστική αποκατάσταση και την ανασυγκρότηση κλπ).

Τέλος, το Π.Μ.Σ. έχει σημαντική **συνεισφορά και σε ερευνητικό επίπεδο**, αφού ανοίγει το δρόμο για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών και προετοιμάζει τις νέες γενιές των ερευνητών στο πεδίο των κινδύνων και καταστροφών, προς την κατεύθυνση της παραγωγής νέας πρωτότυπης επιστημονικής γνώσης, νέων εφαρμογών της ήδη υπάρχουσας και νέων πολιτικο-κοινωνικών πρακτικών σε όλα τα στάδια της διαχείρισης/διακυβέρνησης από τη μακροπρόθεσμη πρόληψη μέχρι τη μακροπρόθεσμη ανασυγκρότηση. Διεθνώς, **η τάση ενίσχυσης της έρευνας στο συγκεκριμένο πεδίο είναι πολύ ισχυρή**, δεδομένης της ταχείας εξέλιξης της κλιματικής αλλαγής και των περιορισμένων επιτυχιών (παρά τις σημαντικές τεχνολογικές εξελίξεις) στο μετριασμό και την αντιμετώπιση απωλειών από καταστροφές (όπως αποκαλύπτουν τα στατιστικά δεδομένα στο διεθνή, ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο).

1.3 Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ), που αντιστοιχεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν.4763/2020 (Α' 254) στον ακόλουθο τομέα εξειδίκευσης:

Κλιματική Κρίση, Κίνδυνοι και Καταστροφές με αντικείμενα τους φυσικούς, κλιματικούς, περιβαλλοντικούς, τεχνολογικούς και άλλους ανθρωπογενείς κινδύνους και τις ερμηνείες τους, τις φυσικές διεργασίες που συνδέονται με τις καταστροφές, τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις τους, την έννοια και τις εκτιμήσεις τρωτότητας, ανθεκτικότητας, προσαρμοστικότητας και πρόληψης κινδύνου, τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών στη διαχείριση καταστροφών, τις πολιτικές ανθεκτικότητας, πρόληψης και ετοιμότητας και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, αποκατάστασης και ανασυγκρότησης.

1.4 Όργανα Λειτουργίας Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία του Π.Μ.Σ. τα αρμόδια όργανα αναφέρονται στο άρθρο 40, Τεύχος Β' ν.4983/09.08.2023 και είναι:

α) η Σύγκλητος

Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Π.Μ.Σ.. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

β) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συστήνεται σε κάθε Ίδρυμα, αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες του οικείου Ιδρύματος. Είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εισήγησης του Τμήματος για την Ίδρυση Π.Μ.Σ. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαβιβάζει την εισήγηση της Συνέλευσης στη Σύγκλητο. Εάν η Επιτροπή κρίνει την εισήγηση ελλιπή ή

διαφωνεί ως προς το περιεχόμενό της στα σημεία που είναι στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με τον Νόμο, αναπέμπει την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος.

γ) η Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές σε επίπεδο Τμήματος και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- i) Εισηγείται προς τη Σύγκλητο την ίδρυση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,
- ii) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,
- iii) αναθέτει το διδακτικό έργο στο διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ.,
- iv) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών και ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα ανά εργασία,
- v) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,
- vi) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),
- vii) ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής,
- viii) ορίζει τον/την Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ.,
- ix) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις,
- x) συγκροτεί επικουρικά όργανα ή/και Επιτροπές, πέραν των προαναφερθεισών, για τη διεκπεραίωση διαδικασιών και λειτουργιών του Π.Μ.Σ.

δ) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

- i) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν.4957/2022 (Α' 141), και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

ii) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

iii) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

iv) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον παρόντα Κανονισμό,

v) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων/ουσών του άρθρου 83 του ν.4957/2022 (Α' 141),

vi) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών/ριών Καθηγητών/ριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

vii) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος/Μονομηματικής Σχολής,

viii) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

ε) *ο/η Διευθυντής/ρια Μεταπτυχιακών Σπουδών*

Ο/Η Διευθυντής/ρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα βαθμίδα Καθηγητή/ριας ή Αναπληρωτή/ριας Καθηγητή/ριας και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Ο/Η Διευθυντής/ρια έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

i) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

ii) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

iii) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

iv) είναι Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν.4957/2022 (Α' 141) και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

v) φέρει την ευθύνη για την παρακολούθηση της υλοποίησης των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ., της εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, καθώς και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

vi) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ

Η θητεία και οι αρμοδιότητες του/της Διευθυντή/ριας του Π.Μ.Σ. θα εναρμονίζονται με τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος Νόμου.

στ) η Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών (Ε.Ε.Μ.Φ.).

Η Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση φοιτητών/ριών και την προετοιμασία και υποβολή της έκθεσης αξιολόγησης υποψηφίων στη Συνέλευση του Τμήματος, σύμφωνα με τα κριτήρια που παρατίθενται στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1.5 Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι υποδομές του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου βρίσκονται επί της λεωφόρου Ελ. Βενιζέλου 70 στην Καλλιθέα (κτίριο βιβλιοθήκης), καθώς και στο κτίριο επί της οδού Χαροκόπου 89. Για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών και ερευνητικών του δραστηριοτήτων, το Τμήμα Γεωγραφίας διαθέτει τρεις (3) αίθουσες διδασκαλίας, μία (1) αίθουσα Σεμιναρίων και τέσσερις (4) εργαστηριακούς χώρους. Δύο (2) από τις αίθουσες διδασκαλίας [χωρητικότητας ογδόντα (80) φοιτητών/ριών η κάθε μια] βρίσκονται στο κτίριο βιβλιοθήκης (στο 1^ο και 2^ο επίπεδο αντίστοιχα) ενώ η τρίτη αίθουσα [χωρητικότητας σαράντα (40) φοιτητών/ριών] βρίσκεται στο κτίριο της οδού Χαροκόπου και είναι εξοπλισμένη με είκοσι πέντε (25) σύγχρονους Η/Υ η εγκατάσταση των οποίων πραγματοποιήθηκε πρόσφατα (2020). Όλες οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με μόνιμη μονάδα ψηφιακής προβολής των διαλέξεων και με δυνατότητες υποστήριξης σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης. Η αίθουσα Σεμιναρίων [χωρητικότητας δεκαπέντε (15) ατόμων] βρίσκεται στο 2^ο επίπεδο του κτιρίου βιβλιοθήκης και προορίζεται για διδακτικούς σκοπούς αλλά και συναντήσεις των επιτροπών του Τμήματος. Η αίθουσα είναι εφοδιασμένη με σύστημα τηλεδιάσκεψης. Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης (σε συνεννόηση με τα υπόλοιπα Τμήματα του Παν/μίου) όλων των αιθουσών διδασκαλίας στο κεντρικό κτίριο της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου 70.

Τα δύο (2) από τα τέσσερα (4) εργαστήρια βρίσκονται στο κτίριο βιβλιοθήκης (1^ο και 2^ο επίπεδο) και είναι πλήρως εξοπλισμένα με Η/Υ. Το ένα από αυτά προορίζεται για αποκλειστική χρήση του Π.Μ.Σ. και διαθέτει δεκατρείς (13) σύγχρονους Η/Υ. Στους Η/Υ των αιθουσών και των εργαστηρίων είναι εγκατεστημένα λογισμικά απαραίτητα για τη διεξαγωγή των μαθημάτων. Έχουν λειτουργικό MS WINDOWS και διαθέτουν εξειδικευμένα λογισμικά (ArcGIS 10.x, Q-GIS, SAGA, Python, MATLAB, SPSS, GeoDa, GWR, R, ENVI, ILWIS, GAMMA, SNAP) για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος.

Το Τμήμα Γεωγραφίας διαθέτει επίσης εξοπλισμένα εργαστήρια και ερευνητικές ομάδες, που υποστηρίζουν ποικίλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες. Ειδικότερα, λειτουργούν τρία (3) μη θεσμοθετημένα εργαστήρια:

- το εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας,
- το εργαστήριο Ανθρώπινης και Εφαρμοσμένης Γεωγραφίας και
- το εργαστήριο Γεωπληροφορικής και Χαρτογραφίας

Το εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας βρίσκεται στο επίπεδο 2 του κτιρίου βιβλιοθήκης. Στο εργαστήριο πραγματοποιούνται μαθήματα, και εργαστηριακές ασκήσεις το περιεχόμενο των

οποίων εντάσσεται ή σχετίζεται με το αντικείμενο της Φυσικής Γεωγραφίας, της Γεωμορφολογίας και του Περιβάλλοντος. Διαθέτει 15 θέσεις εργασίας για την διεξαγωγή των εργαστηριακών ασκήσεων. Καλύπτει επίσης ερευνητικές ανάγκες μελών Δ.Ε.Π., Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών και Υποψηφίων Διδασκτόρων. Η έρευνα που διεξάγεται στο εργαστήριο περιλαμβάνει μελέτες παλαιογεωγραφικής αναπαράστασης παράκτιων περιοχών με την ιζηματολογική και μικροπαλιοντολογική ανάλυση ιζημάτων με σκοπό τον προσδιορισμό των παλαιοπεριβαλλόντων απόθεσης καθώς και παλαιών ακραίων συμβάντων (όπως παλαιοτσουνάμι και παλαιοπλημμυρικά συμβάντα), μελέτες ποτάμιας στερεομεταφοράς, γεωμορφολογική χαρτογράφηση περιοχών κα. Διαθέτει θάλαμο και ειδικό εξοπλισμό για την επεξεργασία δειγμάτων ιζήματος για χρονολόγηση με τη μέθοδο της Οπτικά Προτρεπόμενης Φωταύγειας (OSL). Διαθέτει εξοπλισμό δειγματοληψίας ιζημάτων (γεωτρύπανο τύπου Cobra για την πραγματοποίηση μικρού βάθους γεωτρήσεων και δειγματοληψία αδιατάραχτων ιζημάτων), όργανα μέτρησης ταχύτητας ποτάμιας ροής (μυλίσκους), ιζηματοπαγίδες για τη μέτρηση της ποτάμιας στερεομεταφοράς, δειγματολήπτη αιωρούμενου ιζηματογενούς φορτίου, φούρνο ξήρασης δειγμάτων ιζήματος, ζυγό ακριβείας, συσκευές κοκκομετρικής και υδρομετρικής ανάλυσης ιζημάτων (laser αναλυτή λεπτόκοκκων κλασμάτων συνδεδεμένο με Η/Υ και εκτυπωτή και κόσκινα διαφόρων διαμέτρων καθώς και δονητή κοσκίνων για μηχανική κοσκίνιση δειγμάτων ιζήματος), στερεομικροσκόπια για μικρο-παλιοντολογική ανάλυση ιζημάτων, εξοπλισμό ασκήσεων υπαίθρου καθώς και εξοπλισμό χημικής ανάλυσης δειγμάτων νερού και ιζημάτων. Επιπλέον, διαθέτει ωκεανογραφικά όργανα αποτύπωσης του πυθμένα και καταγραφής της στρωματογραφίας των ιζημάτων έως το βάθος των 20 m κάτω από τον πυθμένα καθώς επίσης και drone για παραγωγή προϊόντων φωτογραμμετρίας. Στο εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας εντάσσεται η Ομάδα Δυναμικής της Ατμόσφαιρας και του Κλίματος η οποία διεξάγει έρευνα και μελέτες που αφορούν την δυναμική των ακραίων καιρικών φαινομένων, την κλιματική αλλαγή και την ποιότητα του αέρα. Παρέχει πρόγνωση καιρού και ερμηκικής σκόνης 5 ημερών που είναι διαθέσιμα από την ιστοσελίδα <http://meteoclima.gr>. Η ομάδα λειτουργεί δίκτυο 11 μόνιμων και 2 φορητών μετεωρολογικών σταθμών εγκατεστημένων στην Αττική και την Πελοπόννησο, δίκτυο 3 σταθμών μέτρησης της ποιότητας του αέρα στην Αθήνα και 5 μετεωρολογικές κάμερες.

Το εργαστήριο Ανθρώπινης και Εφαρμοσμένης Γεωγραφίας στεγάζεται στη νέα πτέρυγα του Πανεπιστημίου. Συστάθηκε παράλληλα με την ίδρυση και λειτουργία του Τμήματος Γεωγραφίας έχει ως στόχο του την εκπαίδευση και άσκηση των φοιτητών/ριών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και υποψηφίων διδασκτόρων) στη χρήση των ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων γεωγραφικής και κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης. Στο χώρο του εργαστηρίου εκπονούνται μελέτες, εκθέσεις και χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα σχετικά με την Ανθρώπινη Γεωγραφία και την κοινωνικοοικονομική έρευνα γενικότερα. Περιλαμβάνει οκτώ (8) θέσεις εργασίας εξοπλισμένες με προσωπικούς υπολογιστές, plotterInkjet A0, τρεις (3) εκτυπωτές Inkjet A4, ψηφιοποιητή, σχεδιαστήριο και φωτοτράπεζα. Επιπρόσθετα το εργαστήριο διαθέτει αρκετές άδειες του λογισμικού ποιοτικής ανάλυσης (NVivo), λογισμικό ποσοτικής ανάλυσης (SPSS) και λογισμικά γεωγραφικής και χωρικής ανάλυσης.

Το εργαστήριο Γεωπληροφορικής και Χαρτογραφίας αξιοποιεί το εξοπλισμένο με Η/Υ εργαστήριο του επιπέδου 2 του κτιρίου βιβλιοθήκης και αποτελεί μια υποδομή Γεωχωρικής

Ανάλυσης και Χαρτογραφίας του Τμήματος Γεωγραφίας. Παρέχει το περιβάλλον αλληλεπίδρασης ακαδημαϊκού προσωπικού, προπτυχιακών - μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών και υποψηφίων διδασκόντων, με στόχο τη μεταφορά γνώσης και δεξιοτήτων στους φοιτητές/ριες και την τοπική κοινωνία μέσα από τη διδασκαλία, την πρακτική εκπαίδευση και τα προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης, όπως επίσης και το περιβάλλον διεξαγωγής εφαρμοσμένης έρευνας στα αντικείμενα της Γεωπληροφορικής, της Χαρτογραφίας, των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών, της Τηλεπισκόπησης και της Χωρικής - Στατιστικής Ανάλυσης. Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου περιλαμβάνει σχεδιογράφο, σαρωτή και τράπεζα ψηφιοποίησης μεγέθους A0 που χρησιμοποιούνται για ψηφιοποίηση χαρτών, καθώς και σαρωτή και εκτυπωτές A4. Τα σύγχρονα πακέτα εμπορικού και ελεύθερου λογισμικού που διαθέτει το εργαστήριο περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα ακόλουθα: ArcGIS 10.x, Q-GIS, SAGA, Python, MATLAB, SPSS, GeoDa, GWR, R, ENVI, ILWIS, GAMMA, SNAP.

Εκτός από τις αίθουσες και τις εργαστηριακές υποδομές που αναφέρθηκαν στη διάθεση του Τμήματος Γεωγραφίας είναι η σύγχρονα εξοπλισμένη, και σε ευχάριστο χώρο, Βιβλιοθήκη του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, η οποία εμπλουτίζεται με διεθνή επιστημονικά περιοδικά και βιβλία, για να καλύψει τις ανάγκες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΠΜΣ «Κλιματική Κρίση, Κίνδυνοι και Καταστροφές» οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες θα έχουν πρόσβαση σε όλους τους χώρους και τον εργαστηριακό εξοπλισμό, που περιγράφηκε παραπάνω, για την εκπόνηση εργασιών και τη διεξαγωγή της έρευνάς τους.

Το Τμήμα Γεωγραφίας διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές υποδομές σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών. Απαραίτητο εργαλείο για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος είναι η λειτουργία της υπηρεσίας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, μέσω της πλατφόρμας Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Openeclass. Η λειτουργία αυτή διευκολύνει την επικοινωνία των διδασκόντων/ουσών με τους/τις φοιτητές/ριες, καταργώντας χρονικούς περιορισμούς και χωρίς να απαιτούνται εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις για τη χρήση της. Στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, έχει διαμορφωθεί Αίθουσα Τηλεκπαίδευσης με τον πλέον σύγχρονο εξοπλισμό στο χώρο του Κέντρου Πληροφορικής και Δικτύων. Η Αίθουσα Τηλεκπαίδευσης παρέχει δυνατότητες που μπορούν να υποστηρίξουν ποικιλία σεναρίων τηλεκπαίδευσης και τηλεδιάσκεψης. Οι δυνατότητες της αίθουσας μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Υποστήριξη πρωτοκόλλου τηλεδιάσκεψης (video/ήχος)
- Υποστήριξη πρωτοκόλλου datacollaboration (διαμοιρασμός εφαρμογών)
- Λήψη εικόνας/video από δύο κάμερες (μία για τον/την καθηγητή/ρια και μία για το ακροατήριο) και από συσκευή visualizer
- Λήψη ήχου από μικροφωνικό σύστημα εδράνων και ασύρματο μικρόφωνο
- Είσοδος εικόνας/video από πηγές (laptop, PC, DVD, VCR, κάρτα τηλεδιάσκεψης)
- Είσοδος ήχου από πηγές (laptop, PC, DVD, VCR, κάρτα τηλεδιάσκεψης)
- Έξοδος εικόνας/video σε συσκευές εξόδου (PlasmaTVs, CRT TV, TFT TV, DVD+R, VCR, κάρτα τηλεδιάσκεψης, κάρτα streaming)

- Έξοδος ήχου σε συσκευές εξόδου (ηχεία, DVD+R, VCR, κάρτα τηλεδιάσκεψης, κάρτα streaming)
- Επιλογή (αντιστοίχιση) πηγών - συσκευών εξόδου video
- Επιλογή (αντιστοίχιση) και μίξη πηγών - συσκευών εξόδου ήχου.

Η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιηθεί σε ποσοστό έως τριάντα τοις εκατό (30%), σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η επιλογή αυτού του τρόπου διδασκαλίας γίνεται για να καλύψει διαλέξεις διακεκριμένων επιστημόνων από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Επιπλέον διευκολύνει τους/τις φοιτητές/ριες να έχουν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό χωρίς φυσική παρουσία.

1.6 Παροχές και υπηρεσίες προς τους/τις φοιτητές/ριες

1. Ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη: Οι φοιτητές/ριες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 83), μόνο με τη χρήση του ΑΜΚΑ τους. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής της περίθαλψης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υγείας.

2. Σίτιση: Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η έκδοση της οποίας προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 284 του ν. 4957/2022 (Α' 141), καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη δωρεάν σίτιση και στέγαση των φοιτητών/ριών, με βάση την ατομική και οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση και την εντοπιότητα, καθώς και την έδρα του Ιδρύματος και τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτό. Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Φοιτητικό Εστιατόριο, όπου μπορούν να σιτίζονται όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, είτε δωρεάν είτε έναντι μικρού αντιτίμου. Το εστιατόριο λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, εκτός από τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο.

3. Στεγαστικό Επίδομα Φοιτητών/ριών: Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, η έκδοση της οποίας προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 3220/2004 (Α' 15), καθορίζεται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση του στεγαστικού επιδόματος στους/στις φοιτητές/ριες των Ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Οι οικογένειες φοιτητών/ριών που η κύρια κατοικία τους βρίσκεται μακριά από την Αθήνα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση και να λάβουν το φοιτητικό στεγαστικό επίδομα που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.

4. Οι φοιτητές/ριες του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για στέγαση στις Φοιτητικές Εστίες που διαχειρίζεται το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ). Στην περίπτωση αυτή, η αίτηση υποβάλλεται απευθείας στη Φοιτητική Εστία και τηρούνται τα κριτήρια και οι διαδικασίες που ορίζει ο φορέας διαχείρισης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ).

Ειδικότερες σχετικές ρυθμίσεις και διαδικασίες προσδιορίζονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

5. Διευκόλυνση μετακινήσεων: Στους/στις φοιτητές/ριες του Ιδρύματος παρέχονται διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις τους και τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία, σε όλη τη διάρκεια του έτους. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις παροχές αυτές καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Πολιτισμού και Τουρισμού, η έκδοση της οποίας προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 284 του ν. 4957/2022 (Α' 141). Ειδικότερες σχετικές ρυθμίσεις και διαδικασίες προσδιορίζονται σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία.

6. Χορήγηση αδειών στους/στις εργαζόμενους/ες φοιτητές/ριες: Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζεται η υποχρεωτική χορήγηση αδειών σε εργαζόμενους/-ες φοιτητές/ριες κατά την περίοδο των εξετάσεων για την προετοιμασία και τη συμμετοχή τους σε αυτές. Ειδικότερες σχετικές ρυθμίσεις και διαδικασίες προσδιορίζονται σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία.

7. Ρυθμίσεις και παροχές για ειδικές ομάδες φοιτητών/ριών: Το Πανεπιστήμιο μεριμνά για την εγκατάσταση και συντήρηση υποδομών απαραίτητων για την μετακίνηση ειδικών ομάδων φοιτητών/ριών. Οι υπηρεσίες του Ιδρύματος και το εκπαιδευτικό προσωπικό μεριμνούν για την υποστήριξη, διευκόλυνση και εξυπηρέτηση των φοιτητών/ριών που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συμμετοχή τους στην ακαδημαϊκή δραστηριότητα και η ποιότητα ζωής τους στους χώρους του Πανεπιστημίου.

8. Αθλητισμός, πολιτισμός, ελεύθερος χρόνος: Το Πανεπιστήμιο, δια μέσου των διαθέσιμων υποδομών, μέσων και πόρων, ενθαρρύνει και υποστηρίζει την συμμετοχή των φοιτητών/ριών και των άλλων μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας σε πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, καθώς και σε δραστηριότητες ψυχαγωγίας, ελεύθερου χρόνου και προσωπικής ανάπτυξης.

1.7 Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/ριών (Κ.Ε.Φ.)

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/ριών, το οποίο είναι αρμόδιο για την ενημέρωσή τους σε θέματα που αφορούν τη συνολική λειτουργία του Πανεπιστημίου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες από την Πολιτεία και το Πανεπιστήμιο, καθώς και για την εξυπηρέτησή τους, ηλεκτρονικά ή/και δια ζώσης. Το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/ριών στεγάζει:

α. Υπηρεσίες Φοιτητικής Μέριμνας, οι οποίες μεριμνούν για θέματα που αφορούν στη σίτιση των φοιτητών/ριών, στη χορήγηση του στεγαστικού επιδόματος, στην έκδοση και διάθεση διδακτικών σημειώσεων, στη χορήγηση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθενείας (Ε.Κ.Α.Α.), και άλλων οικονομικών ενισχύσεων που ενδεχομένως προσφέρονται (υποτροφίες, κ.ά.).

β. Το Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας, που υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/ριες κατά τη μετάβαση τους στην αγορά εργασίας με παροχή πληροφόρησης και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αγορά εργασίας και τη συνέχιση των σπουδών τους στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Προσφέρονται συμβουλευτικές υπηρεσίες απασχόλησης και σταδιοδρομίας μέσω ατομικών ή ομαδικών συνεδριών, σεμιναρίων και εργαστηρίων για θέματα όπως η σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, η συνέντευξη επιλογής, οι τεχνικές αναζήτησης εργασίας κ.ά.

γ. Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης που οργανώνει και συντονίζει κεντρικά τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/ριών του Πανεπιστημίου και παρέχει σχετική καθοδήγηση στους/στις φοιτητές/ριες.

δ. Το Γραφείο Erasmus, που υποστηρίζει το Πανεπιστήμιο στη διασύνδεσή του με Πανεπιστήμια του εξωτερικού και τη διασφάλιση της κινητικότητας για σπουδές και πρακτική άσκηση των φοιτητών/ριων.

1.8 Δομή Υποστήριξης Φοιτητικού Πληθυσμού “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη”

Βασικός σκοπός της Δομής Υποστήριξης του Φοιτητικού Πληθυσμού είναι η συστηματοποίηση της προσπάθειας του Πανεπιστημίου να παράσχει οργανωμένη υποστήριξη τόσο στο προσωπικό όσο και στον φοιτητικό πληθυσμό του σχετικά σε θέματα που άπτονται βασικών δράσεων της ακαδημαϊκής ζωής και καθημερινότητας και τα οποία χρήζουν ψυχολογικής και παιδαγωγικής ενίσχυσης.

Η Δομή “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη” αποτελείται από:

α) Το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕ.ΨΥ.Σ.Υ), το οποίο παρέχει δωρεάν συμβουλευτική και ψυχολογική βοήθεια στον ενεργό φοιτητικό πληθυσμό όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου και εν γένει συνδράμει με κάθε πρόσφορο μέσο συμβουλευτικά σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας αποσκοπώντας στην αρμονικότερη προσαρμογή στην ακαδημαϊκή ζωή. Οι δράσεις του ΚΕ.ΨΥ.Σ.Υ. υποστηρίζονται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) του Α.Ε.Ι. ή μόνιμο προσωπικό ειδικότητας ψυχιάτρου, ψυχολόγου και κοινωνικού λειτουργού, ή αντίστοιχου βασικού τίτλου σπουδών. Αν δεν υπάρχει μόνιμο προσωπικό αντίστοιχης ειδικότητας, το ΚΕ.ΨΥ.Σ.Υ. δύναται να στελεχώνεται από πρόσθετο προσωπικό, το οποίο επιλέγεται σύμφωνα με τη διαδικασία των σε ισχύ διατάξεων. Ο/Η επικεφαλής του Κέντρου ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου.

β) Το Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ.), το οποίο συνδράμει στην υποστήριξη του διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού του, καθώς επίσης και στην προαγωγή της ποιότητας της συνολικής εκπαιδευτικής εμπειρίας των φοιτητών/ριών στοχεύοντας στην αναβάθμιση του διδακτικού έργου που λαμβάνει χώρα στο Πανεπιστήμιο μέσω της ενημέρωσης όλων των ενδιαφερομένων για τις σύγχρονες τάσεις της πανεπιστημιακής παιδαγωγικής και της δια Βίου Μάθησης. Οι δράσεις του ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ., υποστηρίζονται από το προσωπικό του Πανεπιστημίου (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ,

διοικητικό προσωπικό) ή εξωτερικούς/-ες συνεργάτες/-ιδες με εμπειρία στα ζητήματα διδακτικής, παιδαγωγικής, εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και στην εκπαίδευση ενηλίκων και την πανεπιστημιακή παιδαγωγική. Ο/Η επικεφαλής του Κέντρου ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου.

γ) Το Κέντρο Διασφάλισης και Ενίσχυσης της Ισότητας (ΚΕ.Δ.ΕΝ.Ι.), το οποίο συνδράμει στην προώθηση, τη διασφάλιση και την ενίσχυση (i) της ισότητας σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας και σε όλες τις διαδικασίες της ακαδημαϊκής ζωής, (ii) της ισότιμης πρόσβασης και ουσιαστικής συμμετοχής των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς και της ευαισθητοποίησης απέναντι σε ζητήματα ισότιμης ένταξης και φοίτησης στο χώρο του Πανεπιστημίου και (iii) της τήρησης της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της αντιμετώπισης φαινομένων κακοδιοίκησης και της διαφύλαξης της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος. Ο/Η επικεφαλής του Κέντρου ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου.

1.9 “Συνήγορος του/της Φοιτητή/ριας” - “Σύμβουλος Καθηγητής/ρια Φοιτητών/ριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες”

Στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο λειτουργούν οι θεσμοί του/της “Συνήγορου του/της Φοιτητή/ριας” (ΣτΦ), και του/της “Συμβούλου Καθηγητή/ριας Φοιτητών/ριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες” (ΣΦμΕΑΑ).

α) Ο/Η ΣτΦ έχει ως αρμοδιότητες:

- Τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών/ριών και καθηγητών/ριών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος,
- την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας,
- την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης σε θέματα που αφορούν τους/τις φοιτητές/ριες,
- τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος,

Ο/Η ΣτΦ δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών/ριών.

Ο/Η ΣτΦ διερευνά υποθέσεις, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή/ριας, και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για την επίλυσή τους.

β) Ο/Η ΣΦμΕΑΑ, έχει ως ρόλο τη διευκόλυνση της συμμετοχής των φοιτητών/ριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και μαθησιακές δυσκολίες σε όλες τις πτυχές της ακαδημαϊκής ζωής, καθώς και την ενημέρωση και υποστήριξη των ΦμΕΑΑ και των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε θέματα που σχετίζονται με τις σπουδές και την ισότιμη ένταξη και φοίτηση στον χώρο του Πανεπιστημίου.

1.10 Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (Β.Κ.Π.)

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες έχουν δικαίωμα χρήσης της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος. Στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης για την

κάλυψη των αναγκών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε επιστημονική πληροφόρηση. Ειδικότερα για τους/τις φοιτητές/ριες, διοργανώνονται σεμινάρια εκπαίδευσης χρηστών, διατίθενται αναγνωστήριο, ηλεκτρονικοί υπολογιστές για αναζήτηση έντυπου ή ηλεκτρονικού υλικού και ερμάρια αποθήκευσης προσωπικών αντικειμένων, ενώ υπάρχει δυνατότητα αυτόματου δανεισμού και φωτοτύπησης υλικού που δεν είναι εφικτό να δανειστεί και πάντα με βάση την κείμενη νομοθεσία περί προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων. Μέρος των υπηρεσιών της Β.Κ.Π. δύναται να παρέχονται και εξ αποστάσεως, σε περίπτωση που οι συνθήκες το επιβάλλουν. Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τη λειτουργία της Β.Κ.Π. και τις προσφερόμενες υπηρεσίες της, οι φοιτητές/ριες οφείλουν να επισκέπτονται τον ιστότοπό της (<http://www.library.hua.gr>) ή/και να επικοινωνούν με το προσωπικό.

1.11 Παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών από το Κέντρο Πληροφορικής και Δικτύων (Κ.Π.Δ.)

1. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες αποκτούν με την εγγραφή τους όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης με τα οποία έχουν πρόσβαση στο σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που παρέχονται από το Πανεπιστήμιο και την πολιτεία. Το Κέντρο Πληροφορικής και Δικτύων του Πανεπιστημίου αναλαμβάνει την εγγραφή των φοιτητών/ριών στον κατάλογο χρηστών του Πανεπιστημίου (LDAP) και στην συνέχεια δημιουργεί κωδικό πρόσβασης τον οποίο οι φοιτητές/ριες μπορούν να παραλάβουν από την γραμματεία του Τμήματος Γεωγραφίας ή ηλεκτρονικά με τρόπο που καθορίζεται από το ΚΠΔ. Η χρήση του συνθηματικού και του ονόματος χρήστη είναι αυστηρά προσωπική. Μετά την επιτυχή έκδοση ιδρυματικού κωδικού, η ηλεκτρονική επικοινωνία των φοιτητών/ριων με τη Γραμματεία, το διδακτικό προσωπικό αλλά και το σύνολο των Φορέων του Πανεπιστημίου, είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο μέσω του ιδρυματικού email.
2. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες του Τμήματος έχουν πρόσβαση σε διάφορες κατηγορίες υπηρεσιών όπως οι παρακάτω: α) βασικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, φιλοξενία ιστοσελίδων, δημιουργίας και αποθήκευσης αρχείων και δεδομένων στο υπολογιστικό νέφος, β) υπηρεσίες ηλεκτρονικής μάθησης, γ) υπηρεσίες πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και δ) χρήση εφαρμογών που εξασφαλίζει το Πανεπιστήμιο και το Τμήμα Γεωγραφίας.
3. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες πρέπει να συμμορφώνονται με τους όρους χρήσης ηλεκτρονικών υπηρεσιών και εφαρμογών, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Κέντρου Πληροφορικής και Δικτύων και ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου.
4. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες, ως χρήστες, είναι οι τελικοί/ες υπεύθυνοι/ες για την ακρίβεια και την νομιμότητα του περιεχομένου των προσωπικών τους ιστοσελίδων και των λοιπών πληροφοριών που διατηρούν στους σταθμούς εργασίας τους ή σε άλλο εξοπλισμό του Πανεπιστημίου. Δεσμεύονται α) να λαμβάνουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη διασφάλιση του προσωπικού απορρήτου, όπως η απόκρυψη κωδικών πρόσβασης, πιστοποιητικών κ.τ.λ., και να μη προβαίνουν σε ενέργειες που συνιστούν παραβίαση του προσωπικού απορρήτου χρηστών και του

απορρήτου των επικοινωνιών μέσω του δικτύου δεδομένων του Πανεπιστημίου και β) δεσμεύονται να αποκτούν πρόσβαση αποκλειστικά σε δεδομένα που αναφέρονται στους/στις ίδιους/ες ή είναι δημοσίως ανακοινώσιμα.

5. Σε περίπτωση όπου κάποιος/α χρήστης προβαίνει σε ενέργειες οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ορθή χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και του κανονισμού του ΚΠΔ, το ΚΠΔ δύναται να προβαίνει άμεσα σε απενεργοποίηση του λογαριασμού του/της.

1.12 Κινητικότητα μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες του Ιδρύματος έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν σε προγράμματα κινητικότητας στο εσωτερικό ή/και στην αλλοδαπή. Ως προγράμματα κινητικότητας νοούνται οι μετακινήσεις ή/και ανταλλαγές φοιτητών/ριών στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων ή στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ευρωπαϊκών πανεπιστημίων ή διμερών συμφωνιών μεταξύ πανεπιστημίων της ημεδαπής με πανεπιστήμια της αλλοδαπής, καθώς και οι μετακινήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος εσωτερικής κινητικότητας του Άρθρου 77 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

2. Η συμμετοχή σε προγράμματα κινητικότητας ή ανταλλαγής φοιτητών/ριών στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων ή διμερών συμφωνιών μεταξύ πανεπιστημίων της ημεδαπής με πανεπιστήμια της αλλοδαπής δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού από τη συμμετοχή στο πρόγραμμα εσωτερικής κινητικότητας.

3. Για τους/τις φοιτητές/ριες του Πανεπιστημίου που φιλοξενούνται σε Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή αλλοδαπής, οι πιστωτικές μονάδες, ο χρόνος φοίτησης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων και η βαθμολογία τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής της ημεδαπής ή αλλοδαπής λαμβάνονται υπόψη, μεταφέρονται και θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στο Πανεπιστήμιο, εφόσον τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα διδρυματικής συνεργασίας.

4. Το πρόγραμμα συνεργασίας ρυθμίζει τη διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων (ECTS).

5. Η δυνατότητα προσωρινής φοίτησης του/της φοιτητή/ριας του Πανεπιστημίου σε άλλο Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή αλλοδαπής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό έτος.

Το Τμήμα Γεωγραφίας συνεργάζεται με πολυάριθμα ομόλογα ή συγγενή τμήματα σε διαφορετικές Ευρωπαϊκές χώρες μέσω του προγράμματος ERASMUS+, ή μέσω άλλων σχημάτων συνεργασίας όπως το δίκτυο European Spatial Development Planning στο οποίο συμμετέχει ενεργά το Τμήμα Γεωγραφίας τα τελευταία χρόνια.

Οι σπουδές στο πλαίσιο της κινητικότητας μπορούν να περιλαμβάνουν:

- παρακολούθηση μαθημάτων για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο ή για ένα ακαδημαϊκό έτος και/ή
- πραγματοποίηση μέρους της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας για ένα τρίμηνο ή για ένα εξάμηνο.

2. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

2.1 Εγγραφή στο Πρόγραμμα

- 1) Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας στο Π.Μ.Σ. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική για όλους τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες. Αυτό σημαίνει εγγραφή και παρακολούθηση σε όλα τα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, όπου αυτό απαιτείται από το πρόγραμμα σπουδών. Τα μαθήματα διδάσκονται ημέρες και ώρες οι οποίες κοινοποιούνται στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες με την έναρξη του αντίστοιχου εξαμήνου σπουδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από σχετική αίτηση του φοιτητή/ριας και από αιτιολογημένη πρόταση η Σ.Ε. μπορεί να εισηγηθεί στη Συνέλευση του Τμήματος την αναστολή της φοίτησης ενός/μίας μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας για ένα ή δύο εξάμηνα.
- 2) Η ανανέωση εγγραφής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας στο πρόγραμμα είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο και πρέπει να γίνει πριν από την καταληκτική ημερομηνία, όπως αυτή εμφανίζεται στο ημερολόγιο ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης εγγράφονται κάθε εξάμηνο, ενώ οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης εγγράφονται κάθε έτος. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται σχετική απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

2.2 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών

- 1) Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητή/ρια με την εγγραφή του/της στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:
  - αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ., όπως διατυπώνονται στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και αναγνωρίζει το δικαίωμα της Συνέλευσης να εισηγηθεί/αποφασίσει τη διαγραφή του/της σε περίπτωση οριστικής αποτυχίας, όπως προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, στον εσωτερικό κανονισμό του Ιδρύματος και στο εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο.
  - αποδέχεται τις υποχρεώσεις που καθορίζει κάθε διδάσκων/ουσα για τον τρόπο διδασκαλίας και βαθμολόγησης του μαθήματός του/της.
  - αποδέχεται τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας και ιδιαίτερα αυτούς που σχετίζονται με θέματα αντιγραφής μέρους ή του συνόλου εργασιών, λογοκλοπής (plagiarism) κ.λ.π. Η παράβαση αυτών των κανόνων μπορεί να οδηγήσει σε κυρώσεις οι οποίες ενδέχεται να φτάσουν ως και τη διαγραφή από το Π.Μ.Σ.. Σε αυτή την περίπτωση απαιτούνται η σχετική εισήγηση από την Συντονιστική Επιτροπή και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.
  - αποδέχεται τις αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις και αναγνωρίζει το δικαίωμα της Συνέλευσης του Τμήματος να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, σε περίπτωση μη τήρησής τους.

- 2) Ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος προέλευσης ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια ενδέχεται να υποχρεωθεί να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς, κατά τη διάρκεια της φοίτησής του, σε μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας. Η υποχρέωση αυτή θα κριθεί κατά περίπτωση από τη Συντονιστική Επιτροπή και θα αποφασισθεί από τη Συνέλευση.
- 3) Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών στα μαθήματα είναι υποχρεωτική και αξιολογείται κατά την κρίση του διδάσκοντα. Τα προβλήματα που προκύπτουν σχετικά με την παρακολούθηση των μαθημάτων αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση αρχικά από τον/την διδάσκοντα/ουσα και στη συνέχεια, εφόσον κριθεί απαραίτητο από τη Συντονιστική Επιτροπή και τον/την Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ.
- 4) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες υποχρεούνται να συμμετέχουν σε όλα τα σεμινάρια/διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών/ριών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διδασκαλίας των μαθημάτων καθώς και στις εκπαιδευτικές επισκέψεις/εκδρομές/έρευνες πεδίου.
- 5) Ημέρες μαθημάτων κατά τις οποίες τυχαίνει να είναι αργία, οι διαλέξεις δύνανται να μετατίθενται από το διδάσκοντα για διεξαγωγή σε διαφορετική ημερομηνία.
- 6) Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια πλήρους ή μερικής φοίτησης που δεν έχει συμπληρώσει το 75% των ωρών παρακολούθησης κάθε μαθήματος δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του μαθήματος.
- 7) Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια έχει το δικαίωμα να αντικαταστήσει ένα μάθημα επιλογής εντός 15 ημερών από την έναρξη των μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου με αίτησή του προς τον/την Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ. Μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου των 15 ημερών, το θέμα αντικατάστασης εξετάζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή, η οποία εισηγείται στη Συνέλευση αν θα γίνει δεκτό ή όχι. Οι δηλώσεις μαθημάτων πραγματοποιούνται κατά την ορισθείσα από τη Γραμματεία περίοδο στην αρχή του κάθε εξαμήνου.
- 8) Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια έχει το δικαίωμα να ζητήσει αναστολή της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, για διάστημα από ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο έως ένα ακαδημαϊκό έτος. Η περίοδος αναστολής δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) ακαδημαϊκό έτος, εκτός από ειδικές και αιτιολογημένες περιπτώσεις (π.χ. σοβαροί λόγοι υγείας, μητρότητας, στρατιωτικών υποχρεώσεων), οπότε μπορεί να είναι διετής και αναστέλλεται η φοιτητική ιδιότητα. Η αναστολή φοίτησης χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ο χρόνος διακοπής της παρακολούθησης του Π.Μ.Σ. δεν υπολογίζεται σε περίπτωση υπέρβασης της μέγιστης χρονικής διάρκειας της φοίτησης. Στην περίπτωση υπέρβασης της μέγιστης χρονικής διάρκειας σπουδών λόγω αναστολής, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια δεν καταβάλλει επιπλέον δίδακτρα.
- 9) Σε περίπτωση που ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια επιθυμεί να διακόψει τις σπουδές του, καταθέτει έγγραφη δήλωση προς τον/την Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ. και με απόφαση της Συνέλευσης παύει να έχει την ιδιότητα του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας.

Επιστροφή διδασκόντων στους/στις φοιτητές/ριες που επιθυμούν τη διαγραφή τους από το Π.Μ.Σ. γίνεται μόνο εφόσον το αίτημα κατατεθεί εντός 30 ημερών από την ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων του Α΄ εξαμήνου για τους/τις φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης, ή 60 ημερών από την ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων του Α΄ έτους για τους/τις φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης, με απόφαση της Συνέλευσης.

- 10) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες συμμετέχουν δια των εκπροσώπων τους στα συλλογικά πανεπιστημιακά όργανα λήψης αποφάσεων και στα εκλεκτορικά σώματα ανάδειξης πανεπιστημιακών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος Νόμου.
- 11) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες δικαιούνται κωδικού πρόσβασης στο σύστημα Η/Υ του Πανεπιστημίου, κάρτας βιβλιοθήκης, υγειονομικής περίθαλψης και διευκολύνσεων για τις μετακινήσεις τους κατ' αναλογία προς τους/τις προπτυχιακούς/ες φοιτητές/ριες.
- 12) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες δικαιούνται να αιτηθούν και να λάβουν απαλλαγή από την καταβολή των τελών, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις και τη νομοθεσία κατά το ακαδημαϊκό έτος σπουδών.
- 13) Σε περίπτωση ελλιπούς παρακολούθησης σε ένα (1) μάθημα, η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. μπορεί να επιτρέψει μία μόνο προσπάθεια παρακολούθησής του από την αρχή ή κάλυψη της ύλης του μαθήματος με τρόπο που θα οριστεί κατά περίπτωση από τη Σ.Ε. μετά από εισήγηση του/της υπεύθυνου/-ης του μαθήματος. Σε περίπτωση ελλιπούς παρακολούθησης σε περισσότερα από ένα μαθήματα, ο/η Διευθυντής/-τρια ενημερώνει τη Σ.Ε., η οποία εισηγείται στη Συνέλευση της Σχολής, είτε την εκ νέου παρακολούθηση των μαθημάτων από τον/την φοιτητή/-τρια ή τη διαγραφή του/της φοιτητή/-τριας από το Π.Μ.Σ..

2.3 Καθήκοντα Διδασκόντων/ουσών

Η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Γεωγραφίας στο Π.Μ.Σ είναι εθελοντική. Κάθε διδάσκων/ουσα στο Π.Μ.Σ. έχει την υποχρέωση:

- 1) Να κατανοεί τη βασική αρχή ότι επίκεντρο του μεταπτυχιακού προγράμματος είναι η υπό διαμόρφωση προσωπικότητα του/της υποψήφιου/ας επιστήμονα και ο σεβασμός της χωρίς όρους και διακρίσεις.
- 2) Να προασπίζει την αξία και το κύρος της επιστημονικής και ερευνητικής διαδικασίας, οριοθετώντας με σαφήνεια κάθε φορά την ενδεδειγμένη πορεία κατάκτησης της επιστημονικής γνώσης.
- 3) Να προεκτείνει διαρκώς τους γνωστικούς του/της ορίζοντες και να ενημερώνεται συχνά για θέματα που άπτονται του επιστημονικού του/της πεδίου, προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει σύνθετη, διεπιστημονική και σύγχρονη γνώση.
- 4) Να είναι προσιτός/ή και συνεργάσιμος/η με τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες και να προσφέρει χωρίς διακρίσεις τις γνώσεις και τις εμπειρίες του/της.

- 5) Να παρουσιάζει σαφές σχέδιο μαθήματος με οδηγίες, βιβλιογραφία και εμπλουτισμένο θεματολόγιο σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε η διδακτέα ύλη να καλύπτει επαρκώς τις επιστημονικές απαιτήσεις του αντικειμένου.
- 6) Να ανακοινώνει τα αποτελέσματα εξετάσεων, εργασιών, εργαστηριακών ασκήσεων και άλλων αξιολογήσεων σε σύντομο χρονικό διάστημα από την ημέρα διεξαγωγής τους και να επιτρέπει την πρόσβαση των φοιτητών/ριών στα γραπτά τους μετά τη διόρθωση.
- 7) Να έχει την τελική ευθύνη της επιλογής του θέματος έρευνας για κάθε έναν από τους/τις υπό επίβλεψη μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες και να εξαντλεί τις δυνατότητες επιτυχούς έκβασής της ανεξάρτητα από τον υπόλοιπο φόρτο εργασίας.
- 8) Να ενημερώνει έγκαιρα τον/την Διευθυντή/ρια του Προγράμματος καταθέτοντας σχετικό ενημερωτικό σημείωμα σε περίπτωση που, για οποιονδήποτε λόγο, αδυνατεί να συνεχίσει την επίβλεψη ενός/μίας φοιτητή/ριας, ώστε η επίβλεψη να ανατίθεται σε άλλον/η διδάσκοντα/ουσα σχετικού αντικειμένου.
- 9) Να αποδέχεται τις διαδικασίες αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που εισάγει το Π.Μ.Σ..
- 10) Να διαθέτει χρόνο για τους/τις φοιτητές/ριες των οποίων έχει αναλάβει τον ρόλο του συμβούλου φοίτησης και σε περίπτωση που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα να παραπέμπει στα αρμόδια όργανα.

3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (Μ.Δ.Ε.) «Κλιματική Κρίση, Κίνδυνοι και Καταστροφές»

3.1 Χρονική Διάρκεια

1) Η χρονική διάρκεια φοίτησης για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται:

- για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης σε ενάμιση (1,5) έτη [τρία (3) διδακτικά εξάμηνα εκ των οποίων το τρίτο διατίθεται για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας] η ελάχιστη και δυόμισι (2,5) έτη [πέντε (5) διδακτικά εξάμηνα] η μέγιστη.
- για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης σε τρία (3) έτη [έξι (6) διδακτικά εξάμηνα] η ελάχιστη και σε τέσσερα (4) έτη [οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα] η μέγιστη.

2) Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου χρονικού ορίου φοίτησης, η Συντονιστική Επιτροπή δύναται να παραπέμψει τον συγκεκριμένο/η φοιτητή/ρια στη Συνέλευση του Τμήματος, με το αίτημα της διαγραφής του/της από το Π.Μ.Σ.

3) Για σοβαρούς λόγους και μετά από αίτηση του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να παρατείνει τη διάρκεια σπουδών, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Πάντως, συνιστάται στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες η έγκαιρη ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών τους σπουδών, καθώς η παράταση δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ.. Η παράταση δεν δύναται να υπερβαίνει τα δύο (2) επιπλέον εξάμηνα για την πλήρη φοίτηση και τα τέσσερα (4) εξάμηνα για τη μερική φοίτηση.

4) Παρέχεται η δυνατότητα προσωρινής αναστολής των σπουδών, έως δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αυτή εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος έπειτα από αίτηση του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας και σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

3.2 Σπουδές Μερικής Φοίτησης

Στο Π.Μ.Σ. παρέχεται η δυνατότητα για σπουδές μερικής φοίτησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) σε εργαζόμενους/ες φοιτητές/ριες,
- β) σε φοιτητές/ριες που διαμένουν μόνιμα εκτός Αττικής,
- γ) λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων/προβλημάτων,
- δ) λόγω προβλημάτων υγείας.

Οι ενδιαφερόμενοι/ες θα πρέπει να δηλώνουν στην αίτηση που θα καταθέτουν για συμμετοχή τους στη διαδικασία επιλογής τους στο Π.Μ.Σ. ότι επιθυμούν να παρακολουθήσουν σπουδές μερικής φοίτησης αναφέροντας τους λόγους και προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπου απαιτείται.

Αλλαγή του καθεστώτος φοίτησης μπορεί να πραγματοποιηθεί έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης φοιτητή/τριας, θετική εισήγηση της Σ.Ε. και έγκριση της Συνέλευσης. Συστήνεται το καθεστώς φοίτησης να μην τροποποιείται άνευ σοβαρού λόγου και αιτίας ειδικότερα μετά την έναρξη των μαθημάτων και στο μέσον ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου. Κατά την αλλαγή καθεστώτος φοίτησης λαμβάνεται υπόψη ότι οι φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης αναλαμβάνουν μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία και πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση κατά το 5^ο τουλάχιστον εξάμηνο φοίτησής και ολοκληρώνουν τις Σπουδές του κατά το 6^ο τουλάχιστον εξάμηνο φοίτησής τους.

3.3 Διαδικασία Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/ριών

- 1) Κάθε χρόνο, κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου το Τμήμα δημοσιεύει πρόσκληση, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, για την εισαγωγή φοιτητών/ριών στο Π.Μ.Σ., του οποίου η έναρξη έχει προγραμματιστεί για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Η πρόσκληση κοινοποιείται και στα ενδιαφερόμενα Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. καθώς και στους ενδιαφερόμενους επαγγελματικούς φορείς.
- 2) Οι ενδιαφερόμενοι/ες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ. σε ημερομηνίες που ορίζονται στην πρόσκληση. Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά και λοιπά δικαιολογητικά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.
- 3) Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί/ες κάτοχοι τίτλου Α' κύκλου σπουδών Τμημάτων Γεωγραφίας ή άλλων συναφών Τμημάτων Πανεπιστημίων και Ανώτατων Τεχνολογικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Τμημάτων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που είναι ενταγμένα στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων και έχει εκδοθεί από Ίδρυμα της αλλοδαπής που είναι ενταγμένο στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής ή στον Κατάλογο αλλοδαπών ιδρυμάτων που απονέμουν τίτλους σπουδών που οργανώνονται μέσω συμφωνίας δικαιόχρησης με ιδιωτικούς φορείς στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των σπουδών έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα του εξωτερικού ή σε δημόσιο ΑΕΙ της ημεδαπής επιστημονικών πεδίων σχετικών με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ..
- 4) Ο συνολικός αριθμός των θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών είναι κατά μέγιστο αριθμό τριάντα (30) εισακτέοι/ές συμπεριλαμβανομένων και των μερικής φοίτησης. Ο αριθμός των προκηρυσσόμενων θέσεων θα καθορίζεται ετησίως μετά από εκτίμηση:
  - των δυνατοτήτων του επιστημονικού προσωπικού και του Ιδρύματος να υποστηρίξουν αποτελεσματικά το Π.Μ.Σ.,

- των εκπαιδευτικών υποχρεώσεων του επιστημονικού προσωπικού για την ικανοποιητική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού προπτυχιακού προγράμματος,
- των ανειλημμένων υποχρεώσεων του Ιδρύματος όσον αφορά στην ομαλή πρόοδο των ερευνητικών προγραμμάτων,
- των υλικοτεχνικών δυνατοτήτων του Ιδρύματος,
- του επιστημονικού ενδιαφέροντος του Προγράμματος,
- των αναγκών της χώρας σε εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό.

5) Οι υποψήφιοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες οφείλουν να υποβάλουν εμπρόθεσμα, αυτοπροσώπως, ηλεκτρονικά ή με συστημένη επιστολή, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Γεωγραφίας τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- αίτηση υποψηφιότητας συμπληρωμένη σε έντυπο που χορηγείται από τη Γραμματεία Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας (παρέχεται και στην ιστοσελίδα του Τμήματος),
- επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ή διπλώματος και αναλυτική βαθμολογία του πτυχίου ή των πτυχίων που υποβάλλονται (τρέχουσα αναλυτική βαθμολογία για τους/τις τελειόφοιτους/ες),
- κείμενο ερευνητικών προθέσεων,
- βιογραφικό σημείωμα, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία αναφερομένων σε αυτό καθώς και από άλλα υποστηρικτικά στοιχεία (π.χ. εργασίες, δημοσιεύσεις, διπλωματική εργασία, κ.α.),
- βεβαίωση επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχει),
- βεβαίωση εργασίας, εφόσον ο υποψήφιος εργάζεται, (στην περίπτωση που ο/η αιτών/ούσα επιθυμεί καθεστώς μερικής φοίτησης),
- αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον Β2 ή και περισσότερων ξένων γλωσσών,
- δύο συστατικές επιστολές

6) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα της κρίσης για την επιλογή των υποψηφίων, συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών (Ε.Ε.Μ.Φ.). Η Ε.Ε.Μ.Φ. απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που διδάσκουν στο Π.Μ.Σ.. Στην Ε.Ε.Μ.Φ. διαβιβάζονται οι αιτήσεις των υποψηφίων με τα συνημμένα δικαιολογητικά. Έργο της Ε.Ε.Μ.Φ. είναι:

- Ο έλεγχος των αιτήσεων ως προς το έγκαιρο της υποβολής τους.
- Ο έλεγχος και η αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων πιστοποιητικών.
- Ο έλεγχος της γλωσσικής επάρκειας. Απαιτείται η γνώση της Αγγλικής γλώσσας (τουλάχιστον σε επίπεδο Β2) που τεκμηριώνεται με Πιστοποιητικά Γλωσσομάθειας (επιπέδου Β2). Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται οι κάτοχοι προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών αναγνωρισμένου από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Αγγλόφωνου Πανεπιστημίου.
- Η κατάταξη των υποψηφίων κατά σειρά επιτυχίας ύστερα από συνεκτίμηση των προσόντων των υποψηφίων.

7) Στη διαμόρφωση της τελικής αξιολογικής κατάταξης των υποψηφίων συμβάλλουν οι παρακάτω παράγοντες:

- ο γενικός βαθμός πτυχίου,
- η βαθμολογία συγγενών προπτυχιακών μαθημάτων και πτυχιακής εργασίας, εάν υπάρχει,
- η εμπειρία (επαγγελματική) μετά την κτήση του πτυχίου σχετική με το Π.Μ.Σ. και βιογραφικό σημείωμα (όπως επιστημονικές δημοσιεύσεις-ανακοινώσεις σε γνωστικά αντικείμενα σχετικά με το Π.Μ.Σ.),
- η καλή γνώση ξένων γλωσσών (απαιτείται η γνώση της Αγγλικής γλώσσας τουλάχιστον σε επίπεδο B2) και μοριοδοτείται περισσότερο η γνώση της Αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο C2 καθώς και η γνώση δεύτερης γλώσσας,
- οι ειδικές γνώσεις, όπου αυτό χρειάζεται
- η προφορική συνέντευξη και το κείμενο ερευνητικών προθέσεων,
- οι συστατικές επιστολές.

Τα προαναφερθέντα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων δύναται να διαφοροποιηθούν με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία θα λαμβάνεται πριν την δημοσίευση της πρόσκλησης. Η μοριοδότηση των παραπάνω κριτηρίων αξιολόγησης ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης.

- 8) Η Ε.Ε.Μ.Φ. περατώνει την κρίση της σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της πρόσκλησης και υποβάλλει την πρότασή της (σειρά κατάταξης και κατάλογος των επιτυχόντων καθώς και τις τυχόν υποχρεώσεις συγκεκριμένων φοιτητών/ριών για παρακολούθηση μαθημάτων από το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών) για έγκριση και επικύρωση από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- 9) Από την ημερομηνία ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων και σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την έναρξη των μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους (ανάλογα με την ημερομηνία έκδοσης της υπουργικής απόφασης) οι επιτυχόντες/-ούσες μπορούν να καταθέτουν αίτηση για απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής τέλους φοίτησης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 86 του ν. 4957/2022 (Α' 141) και τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά και λοιπά δικαιολογητικά που ορίζονται από τον νόμο, δεν θα λαμβάνονται υπ' όψιν από την Ε.Ε.Μ.Φ.. Όσοι/-ες λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή ή έχουν ήδη απαλλαγεί από την καταβολή τελών φοίτησης σε άλλο Π.Μ.Σ., όπου φοιτούν παράλληλα ή φοίτησαν στο παρελθόν, δεν δικαιούνται να λάβουν απαλλαγή από την καταβολή τελών φοίτησης.
- 10) Οι εγγραφές των επιτυχόντων και η έναρξη των μαθημάτων γίνονται κατά το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου, εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

3.4 Απαλλαγή Διδάκτρων-Υποτροφίες

1. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές/ριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην τρέχουσα νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/ριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/ριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι

επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις κείμενες διατάξεις του νόμου.

2. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/ριών των Π.Μ.Σ. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή ή έχουν ήδη απαλλαχθεί από την καταβολή τελών φοίτησης σε άλλο Π.Μ.Σ. δεν δικαιούνται απαλλαγής. Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών.
3. Από την καταβολή τελών φοίτησης στο ΠΜΣ δύναται να απαλλάσσονται υπάλληλοι του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου που πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις όπως ορίζονται στην Απόφαση Συγκλήτου 472/20.09.2023.
4. Αν ο αριθμός των φοιτητών/ριών και η οικονομική βιωσιμότητα του Π.Μ.Σ. το επιτρέπουν το πρόγραμμα μπορεί να χορηγήσει δύο (2) υποτροφίες αριστείας στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης που θα πετύχουν την υψηλότερη βαθμολογία. Συγκεκριμένα:

Το Π.Μ.Σ. χορηγεί για το Α' και Β' εξάμηνο μία υποτροφία υπό μορφή επιστροφής διδάκτρων. Οι υποτροφίες αυτές απονέμονται στο τέλος των εξετάσεων κάθε περιόδου (Α' και Β' εξάμηνο σπουδών), στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης που έχουν εξεταστεί με επιτυχία σε όλα τα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου και συγκεντρώνουν την υψηλότερη μέση βαθμολογία μεταξύ των συμφοιτητών/ριών τους. Σε περίπτωση ισοβαθμίας περισσότερων του ενός δικαιούχου, το ποσό επιμερίζεται αναλόγως. Σε περίπτωση που ο/η δικαιούχος έχει ήδη λάβει απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος, ως δικαιούχος ορίζεται ο/η αμέσως επόμενος/η στη σειρά βαθμολογικής κατάταξης. Σε περίπτωση που δικαιούχος είναι ήδη κάτοχος υποτροφίας που συνδέεται με τις επιδόσεις του η υποτροφία παρέχεται στον αμέσως επόμενο/η στην βαθμολογική κατάταξη που πληροί το σύνολο των προαναφερθέντων κριτηρίων.
5. Οι Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες δύναται να παρέχουν υποστηρικτικό διδακτικό έργο μερικής απασχόλησης. Η διαδικασία αυτή δύναται να υλοποιείται υπό την μορφή χορήγησης υποτροφίας. Οι όροι και οι προϋποθέσεις καθορίζονται κάθε φορά από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατά την αρχή του ακαδημαϊκού έτους.

3.5 Δομή Προγράμματος

Τα μαθήματα καθώς και η διδακτική και ερευνητική απασχόληση κατανέμονται σε ενάμισι (1,5) έτος για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης και σε τρία (3) έτη για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης.

3.6 Προϋποθέσεις Απόκτησης Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών

- 1) Από τα τρία (3) διδακτικά εξάμηνα πλήρους φοίτησης του Π.Μ.Σ. τα δύο (2) πρώτα είναι εξάμηνα μαθημάτων και το τρίτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην υποχρεωτική εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, στην υποχρεωτική παρακολούθηση ενός μαθήματος επιλογής καθώς και στην προαιρετική εκπόνηση πρακτικής άσκησης. Για την

απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια πρέπει να παρακολουθήσει επιτυχώς εννέα (9) μαθήματα [συνολικά εξήντα επτά και μισό (67,5) πιστωτικών μονάδων (ECTS)], και να παραδώσει και παρουσιάσει επιτυχώς την διπλωματική εργασία [είκοσι δύο και μισό (22,5) πιστωτικών μονάδων (ECTS)].

Συγκεκριμένα το πρόγραμμα έχει την ακόλουθη δομή:

Για τους/τις φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης η κατανομή των μαθημάτων είναι η ακόλουθη:

- τέσσερα (4) υποχρεωτικά στο πρώτο (χειμερινό) εξάμηνο,
- δύο (2) υποχρεωτικά και δύο (2) υποχρεωτικά κατ' επιλογήν στο δεύτερο (εαρινό) εξάμηνο και
- ένα (1) υποχρεωτικό κατ' επιλογήν στο τρίτο (χειμερινό) εξάμηνο.

Διατίθεται επαρκής αριθμός μαθημάτων ανά εξάμηνο ώστε να υπάρχει δυνατότητα ουσιαστικών επιλογών από τους/τις φοιτητές/ριες.

Για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες το τρίτο εξάμηνο περιλαμβάνει την υποχρεωτική εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, την υποχρεωτική παρακολούθηση ενός μαθήματος επιλογής και την προαιρετική εκπόνηση πρακτικής άσκησης σε επιλεγμένους φορείς.

Οι φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης είναι υποχρεωμένοι/-ες να παρακολουθήσουν δύο (2) μαθήματα (τον μισό δηλαδή αριθμό μαθημάτων που παρακολουθούν οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης) ανά εξάμηνο στη διάρκεια των δύο ακαδημαϊκών ετών ενώ για την εκπόνηση της υποχρεωτικής διπλωματικής εργασίας τους δίνεται χρονικό διάστημα δύο (2) εξαμήνων (διπλάσιο από αυτό των φοιτητών/ριών πλήρους φοίτησης).

- 2) Η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιηθεί σε ποσοστό μικρότερο από τριάντα τοις εκατό (30%), σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (άρθρο 48, Τεύχος Β' ν.4983/09.08.2023). Επιλέγεται αυτός ο τρόπος διδασκαλίας για να καλύψει διαλέξεις διακεκριμένων επιστημόνων από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Επιπλέον διευκολύνει εργαζόμενους/ες φοιτητές/ριες, ή/και εξαιρετικές περιπτώσεις μη εργαζόμενων φοιτητών/ριων, και φοιτητών/τριών που διαμένουν εκτός Αθηνών να έχουν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό χωρίς να απαιτείται η φυσική τους παρουσία. Το Τμήμα διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές υποδομές σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης, για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών.
- 4) Η υποχρεωτική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται στο Γ' εξάμηνο σπουδών για τους/τις φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης και στα Ε' και ΣΤ' εξάμηνα (όχι νωρίτερα) για τους/τις φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης. Περισσότερες λεπτομέρειες για την ανάθεση, εκπόνηση και αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δίνονται στη συνέχεια.

Πίνακες μαθημάτων Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο σπουδών.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ, ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ		
(Υ)ποχρεωτικό (Ε)πιλογής	Μαθήματα Α' Εξαμήνου Σπουδών για πλήρους φοίτησης Α' και Γ' Εξαμήνου Σπουδών για μερικής φοίτησης	ΔΜ/ECTS
Υ	Φυσικοί Γεωπεριβαλλοντικοί Κίνδυνοι	3/7.5
Υ	Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι και Ασφάλεια	3/7.5
Υ	Τρωτότητα και Διακινδύνευση: Πρόληψη και Ετοιμότητα	3/7.5
Υ	Κλιματική Αλλαγή και Ατμοσφαιρικοί Κίνδυνοι	3/7.5

(Υ)ποχρεωτικό (Ε)πιλογής	Μαθήματα Β' Εξαμήνου Σπουδών για πλήρους φοίτησης Β' και Δ' Εξαμήνου Σπουδών για μερικής φοίτησης	ΔΜ/ECTS
Υ	Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης	3/7.5
Υ	Σχεδιασμός Αποκατάστασης και Ανασυγκρότησης	3/7.5
Ε	Παράκτιοι κίνδυνοι - Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας ζώνης	3/7.5
Ε	Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στη Διαχείριση Καταστροφών	3/7.5
Ε	Κοινωνική Ανθεκτικότητα, Χωρική Δικαιοσύνη και Στεγαστική Αποκατάσταση	3/7.5
Ε	Κοινωνικές και Οικονομικές Επιπτώσεις των Καταστροφών	3/7.5
Ε	Μετριάσμος - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	3/7.5

(Υ)ποχρεωτικό (Ε)πιλογής	Μαθήματα Γ' Εξαμήνου Σπουδών για πλήρους φοίτησης Ε' και ΣΤ' Εξαμήνου Σπουδών για μερικής φοίτησης	ΔΜ/ECTS
Υ	Διπλωματική Εργασία	9/22.5
Ε	Περιβαλλοντική Αλλαγή: Παρατήρηση και Πρόβλεψη	3/7.5
Ε	Θεσμοί και Πολιτικές Ασφάλειας	3/7.5
Ε	Επικοινωνία και Διακυβέρνηση Κινδύνων	3/7.5

όπου, ΔΜ: Διδακτικές Μονάδες, ECTS: Πιστωτικές Μονάδες.

Η Πρακτική Άσκηση έχει δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ECTS) και δεν αποτελεί μάθημα αλλά αναγράφεται στο παράρτημα διπλώματος σαν δεξιότητα.

Με εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου μπορεί να γίνει ανακατανομή των μαθημάτων στο Πρόγραμμα Πλήρους και Μερικής Φοίτησης, αντικατάσταση μαθημάτων, ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων, καθώς και τροποποίηση του προγράμματος, της ονομασίας των κατευθύνσεων και του περιεχομένου των μαθημάτων.

3.7 Αξιολόγηση επιδόσεων φοιτητών/ριών

- 1) Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του/της διδάσκοντα/ουσας καθηγητή/ριας, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας στο συγκεκριμένο μάθημα.
- 2) Η εξέταση των μαθημάτων τόσο για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους, όσο και για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης γίνεται στις εξεταστικές περιόδους που είναι τρεις (3): στο τέλος των δύο εξαμήνων - χειμερινού για τα μαθήματα Α' εξαμήνου (Φεβρουάριος) και εαρινού για τα μαθήματα Β' εξαμήνου (Ιούνιος) καθώς και η επαναληπτική εξέταση του Σεπτεμβρίου για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης καθώς και η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων του τέλους των δύο εξαμήνων ορίζονται κατά τον ακαδημαϊκό προγραμματισμό. Η εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου αρχίζει στις αρχές Σεπτεμβρίου και διαρκεί τρεις (3) συνεχείς εβδομάδες.
- 3) Η διάρκεια επεξεργασίας των θεμάτων, κατά τη γραπτή εξέταση κάθε μαθήματος, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) ώρες. Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος διεξάγονται με την ευθύνη του/της διδάσκοντα/ουσας το μάθημα, ο/η οποίος/α παραμένει στο Ίδρυμα καθ' όλη τη διάρκεια της διεξαγωγής τους.
- 4) Φοιτητής/ρια που καταλαμβάνεται να αντιγράψει από βιβλία ή σημειώσεις ή από γραπτά άλλου/-ης φοιτητή/ριας ή χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα (όπως κινητά τηλέφωνα, υπολογιστή κ.λπ.) κατά τη διάρκεια της εξέτασης ή συνεννοείται με άλλους/ες φοιτητές/ριες ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του/της από τον/την επιτηρητή/-τρια που διαπίστωσε το συμβάν. Στη συνέχεια η σχετική υπόθεση παραπέμπεται για τα περαιτέρω στη Συνέλευση του Τμήματος.
- 5) Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων των φοιτητών/ριών σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο/η κάθε διδάσκων/ουσα στην αρχή του εξαμήνου. Η αξιολόγηση της ακαδημαϊκής ικανότητας των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών γίνεται με βάση τη δεκαβάθμια κλίμακα (με ακρίβεια ενός δεκαδικού) σύμφωνα με την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα 8,45-10,00 Λίαν Καλώς 6,95-8,44 Καλώς 6,0-6,94. Το κατώτερο όριο επιτυχούς αξιολόγησης κάθε μαθήματος είναι το 6,0.
- 6) Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και σε προθεσμία εντός πέντε (5) ημερών οι φοιτητές/ριες μπορούν να δουν τα γραπτά τους την ημέρα και ώρα που ορίζεται από τον/την υπεύθυνο/-η του μαθήματος. Ύστερα από την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας και εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος ο/η υπεύθυνος/-η καταθέτει την οριστική κατάσταση βαθμολογίας.
- 7) Αν ο/η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/ρια αποτύχει τουλάχιστον δύο (2) φορές στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π./Ε.Δ.Ι.Π. του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η

αίτηση κατατίθεται εντός πέντε (5) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του μαθήματος της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου. Από την επιτροπή εξαιρείται ο/η υπεύθυνος/η καθηγητής/ρια. Η εξέταση διεξάγεται εντός του Δεκεμβρίου. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην εξέταση από την τριμελή επιτροπή, ο/η φοιτητής/ρια επαναλαμβάνει το μάθημα. Σε περίπτωση που μετά και την επαναπαρακολούθηση του μαθήματος, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια αποτύχει δύο (2) φορές, εντός των εξεταστικών περιόδων, στην εξέταση έστω και ενός μαθήματος διαγράφεται οριστικά.

- 8) Ο τελικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών προκύπτει από τη βαθμολογία του/της φοιτητή/ριας στα μαθήματα και στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία σύμφωνα και με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την δεκαβάθμια κλίμακα (με ακρίβεια ενός δεκαδικού) και με βάση την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα 8,45-10,00 Λίαν Καλώς 6,95-8,44 Καλώς 6,0-6,94.

Αναλυτικά, ο βαθμός πτυχίου προκύπτει ως το άθροισμα του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του μέσου όρου της βαθμολογίας των εννέα (9) εξαμηνιαίων μαθημάτων και του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του τελικού βαθμού της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

3.8 Σχετικά με την Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)

- 1) Περιεχόμενο και σκοπός της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας παρέχει την ευκαιρία για σύνθεση και αξιοποίηση των γνώσεων που αποκτήθηκαν στα δυο πρώτα εξάμηνα σπουδών του Π.Μ.Σ.. Η Μ.Δ.Ε. πρέπει να αποδεικνύει προχωρημένες θεωρητικές γνώσεις και μεθόδους έρευνας, κριτική σκέψη, συνθετικές και ερευνητικές ικανότητες.
- 2) Προϋποθέσεις ανάθεσης της Μ.Δ.Ε..
Η ανάθεση γίνεται δύο φορές τον χρόνο: κατά το πρώτο δεκαήμερο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου σπουδών. Η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ανατίθεται σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες που έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία τα δύο τρίτα (2/3) από το σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης [που είναι συνολικά εννέα (9)]. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης η διαδικασία ανάθεσης Μ.Δ.Ε. πραγματοποιείται κατά το 5^ο τουλάχιστον εξάμηνο φοίτησης.
- 3) Διαδικασία επιλογής και έγκρισης θέματος.
Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια προτείνει το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στο μέλος Δ.Ε.Π. ή στον/στην ομότιμο/η καθηγητή/ρια ή στον/στην εντεταλμένο/η καθηγητή/ρια με πλήρη ανάθεση μαθήματος στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Γεωγραφίας που διδάσκει το αντίστοιχο αντικείμενο στο Π.Μ.Σ. Σημειώνεται ότι το θέμα της εργασίας πρέπει να εντάσσεται στο ευρύτερο γνωστικό πεδίο του Π.Μ.Σ.. Η εκπόνηση της εργασίας είναι ατομική. Η εργασία επιβλέπεται από αποκλειστικά έναν/μία επιβλέποντα/ουσα.

Σε περίπτωση που η πρόταση γίνει αποδεκτή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια καταθέτει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αίτηση πρότασης εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας που περιλαμβάνει προτεινόμενο ενδεικτικό τίτλο, το μέλος Δ.Ε.Π. που προτείνεται να αναλάβει την επίβλεψη και περίληψη/σύντομη περιγραφή της εργασίας (έως 400 λέξεις) προκειμένου να συζητηθεί στη Συντονιστική Επιτροπή η οποία εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τον ορισμό του θέματος και του/της επιβλέποντα/ουσας. Η Συνέλευση εγκρίνει το τελικό θέμα και ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία δύναται να εκπονείται εκτός από την ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

4) Χρόνος εκπόνησης Μ.Δ.Ε..

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου σπουδών για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης και απαιτεί την ουσιαστική απασχόληση του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας τουλάχιστον για ένα κανονικό εξάμηνο σπουδών. Σε περιπτώσεις ανάθεσης της εργασίας σε μεταγενέστερα εξάμηνα απαιτείται και πάλι η παρέλευση τουλάχιστον ενός εξαμήνου σπουδών μέχρι την κατάθεση της εργασίας για εξέταση. Για τους/τις φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται κατά τη διάρκεια των Ε' και ΣΤ' εξαμήνων.

5) Προδιαγραφές της Μ.Δ.Ε..

Το κυρίως σώμα του κειμένου της εργασίας πρέπει να είναι μεταξύ 15.000 και 20.000 λέξεων (δεν περιλαμβάνονται οι λεζάντες σχημάτων, το περιεχόμενο πινάκων, τα υπομνήματα των χαρτών, ο κατάλογος της βιβλιογραφίας, κ.λ.π.). Σε ειδικούς τύπους μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορούν αυτές να συμπεριλαμβάνουν ψηφιακούς ή έντυπους χάρτες, πολυμέσα ή/και ανάπτυξη αλγορίθμων – λογισμικού. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να ακολουθεί τις αναλυτικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο κείμενο «Οδηγίες για τη Συγγραφή Πτυχιακών Εργασιών του τμήματος Γεωγραφίας» που διανέμεται στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ..

6) Εξέταση – βαθμολόγηση της Μ.Δ.Ε..

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία κατατίθεται για εξέταση εφόσον ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης [συνολικά εννέα (9)]. Στην περίπτωση αυτή υποβάλλει αίτηση εξέτασης στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και καταθέτει ένα (1) αντίγραφο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σε ψηφιακή μορφή τουλάχιστον δύο (2) εβδομάδες πριν από την ημερομηνία εξέτασης των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών. Για την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας απαιτείται βεβαίωση του/της Επιβλέποντα/ουσας με την οποία βεβαιώνεται ότι η εργασία έχει περατωθεί. Ταυτόχρονα με την κατάθεση της διπλωματικής του/της εργασίας σε ψηφιακή μορφή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια υποχρεούται να υπογράψει δήλωση σε έντυπη μορφή δηλώνοντας ότι η μελέτη αυτή είναι γνήσια και αποκλειστικά προϊόν δικής του/της ανεξάρτητης έρευνας, ότι δεν έχει αντιγράψει τίποτε από καμία άλλη έρευνα δημοσιευμένη ή αδημοσίευτη,

καθώς και ότι δεν την έχει προηγουμένως υποβάλει για αξιολόγηση στο ίδιο ή σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής ή του εξωτερικού. Στη συγκεκριμένη δήλωση ο/η φοιτητής/ρια θα πρέπει να συμπληρώσει το ποσοστό ομοιότητας του κειμένου της διπλωματικής εργασίας, όπως έχει προκύψει από διαδικτυακή εφαρμογή ανίχνευσης πιθανής λογοκλοπής. Η δήλωση αυτή γνησιότητας συνυπογράφεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα και υποβάλλεται στη Γραμματεία Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας.

Σημειώνεται ότι οι Μ.Δ.Ε. εξετάζονται τρεις (3) φορές το χρόνο στο τέλος των εξεταστικών περιόδων Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου.

Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων υποστήριξης Μ.Δ.Ε. συγκαλείται Συνέλευση με αντικείμενο τον ορισμό εξεταστικών επιτροπών των Μ.Δ.Ε.. Οι εξεταστικές επιτροπές των Μ.Δ.Ε. είναι τριμελείς και αποτελούνται από:

- τον/την επιβλέποντα/ουσα της Μ.Δ.Ε.,
- ένα μέλος Δ.Ε.Π. του τμήματος Γεωγραφίας, με συναφές αντικείμενο που δεν έχει την ευθύνη επίβλεψης Μ.Δ.Ε. τη συγκεκριμένη περίοδο. Αν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του τμήματος επιβλέπουν μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες τη συγκεκριμένη εξεταστική περίοδο ορίζεται από τη Συνέλευση ως β' εξεταστής/ρια εξωτερικός/ή εξεταστής/ρια μέλος Δ.Ε.Π. του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου ή άλλου Α.Ε.Ι.. Το μέλος αυτό συμμετέχει σε όλες τις εξεταστικές επιτροπές της εξεταστικής περιόδου προκειμένου να διασφαλιστεί ενιαίος τρόπος αξιολόγησης,
- έναν/μία τρίτο/η εξεταστή/ρια σχετικό/ή με το αντικείμενο. Το μέλος αυτό είναι εξωτερικός/ή εξεταστής/τρια και μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. άλλου Τμήματος του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, μέλος Δ.Ε.Π. άλλου Α.Ε.Ι. της χώρας καθώς και Ερευνητής/ρια σε Ινστιτούτα, Ερευνητικά Κέντρα κ.α. Εναλλακτικά, μπορεί να ανήκει στα μέλη Δ.Ε.Π./Ε.ΔΙ.Π. ή να είναι ομότιμος/η καθηγητής/ρια ή εντεταλμένος/η καθηγητής/ρια του Τμήματος Γεωγραφίας.

Σε περιπτώσεις όπου ο/η επιβλέπων/ουσα έχει συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να τελεί χρέη επιβλέποντα των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών που έχει αναλάβει όντας μέλος Δ.Ε.Π..

Η υποστήριξη της εργασίας γίνεται σε δημόσια ανοιχτή παρουσίαση με ακροατές. Δικαίωμα λόγου και υποβολής ερωτήσεων έχουν μόνο τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Ο βαθμός της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, υπολογίζεται από το μέσο όρο της βαθμολογίας των τριών εξεταστών/ριών και συνυπολογίζεται στον τελικό βαθμό του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης με συντελεστή βαρύτητας είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται με βάση την δεκαβάθμια κλίμακα (με ακρίβεια ενός δεκαδικού) και με βάση την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα 8,45-10,00 Λίαν Καλώς 6,95-8,44 Καλώς 6,0-6,94. Το όριο επιτυχούς αξιολόγησης της μεταπτυχιακής πτυχιακής εργασίας είναι το 6,0. Η βαθμολογία της ΜΔΕ προκύπτει ως ο Μ.Ο. των αξιολογήσεων της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

7) Κατάθεση του τελικού κειμένου της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Σε περίπτωση επιτυχημένης εξέτασης ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια, αφού ενσωματώσει τις παρατηρήσεις των τριών εξεταστών/-ριών στο κείμενο της εργασίας, παραδίδει ένα (1) αντίγραφο (σε ψηφιακή μορφή) της τελικής μορφής της εργασίας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Ένα (1) ακόμη πλήρες αντίγραφο της τελικής μορφής της εργασίας κατατίθεται σε ψηφιακή μορφή, στη βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου. Οι προδιαγραφές του αντιγράφου αυτού προσδιορίζονται από τη Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

8) Επανεξέταση.

Σε περίπτωση αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια έχει δικαίωμα να υποβάλλει Μ.Δ.Ε. με το ίδιο ή τροποποιημένο θέμα για μια ακόμη επαναξιολόγηση σε μελλοντική εξεταστική περίοδο. Η ενδεχόμενη τροποποίηση του θέματος γίνεται σε συνεργασία με τον/την ίδιο/α ή άλλο/η επιβλέποντα/ουσα και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια διαγράφεται.

9) Δυνατότητα εκπόνησης μέρους της Μ.Δ.Ε. σε άλλο ίδρυμα.

Μέρος της εργασίας μπορεί να εκπονείται σε Πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο του εξωτερικού ή του εσωτερικού στο πλαίσιο προγραμμάτων επιμόρφωσης/ανταλλαγής μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να ορίζεται ως συνεπιβλέπων μέλος του φορέα υποδοχής το οποίο συμμετέχει και στην εξεταστική επιτροπή.

10) Χρήση πηγών δεδομένων - θέματα αντιγραφής

Οι Μ.Δ.Ε. είναι πρωτότυπες. Για κάθε χρήση βιβλιογραφίας, ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, χαρτών, φωτογραφιών, ιστοσελίδων και κάθε άλλης μορφής υλικού, θα πρέπει να αναφέρεται ευκρινώς η πηγή. Όπου χρειάζεται θα υπάρχει πρόνοια έγκρισης για πνευματικά δικαιώματα. Δε θα υποβάλλονται Μ.Δ.Ε. που δεν πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις. Αν παρόλα αυτά ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια υποβάλλει Μ.Δ.Ε. και γίνει αντιληπτό από τον/την επιβλέποντα/-ουσα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής αντιγραφή ή αντιακαδημαϊκή χρήση πηγών τότε η Μ.Δ.Ε. μηδενίζεται και /η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια μπορεί να αποβληθεί από το Π.Μ.Σ. όπως ορίζεται από τον κανονισμό σπουδών του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου (άρθρο 19, Τεύχος Β' ν.4983/09.08.2023).

11) Πνευματικά δικαιώματα της Μ.Δ.Ε.

Τα πνευματικά δικαιώματα της Μ.Δ.Ε. ανήκουν εξίσου στον/στην μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/ρια και στο τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Για τις περιπτώσεις όπου η Μ.Δ.Ε. καταλήγει σε εμπορεύσιμο προϊόν ή τεχνογνωσία, αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε όλες τις μελλοντικές παρουσιάσεις και δημοσιεύσεις της Μ.Δ.Ε., οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες οφείλουν να αναφέρουν ευκρινώς το τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου.

3.9 Πρακτική Άσκηση

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες στο εξάμηνο εκπόνησης της μεταπτυχιακής πτυχιακής εργασίας έχουν τη δυνατότητα εκπόνησης πρακτικής άσκησης στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής σε φορείς σχετικούς με τα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ..

Οι προϋποθέσεις και ο τρόπος πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό πρακτικής άσκησης του Τμήματος.

Η πρακτική άσκηση παρέχει 10 πιστωτικές μονάδες (ECTS) και δεν αποτελεί εξεταζόμενο μάθημα αλλά αναγράφεται στο παράρτημα διπλώματος σαν δεξιότητα. Η συνολική της διάρκεια ορίζεται σε 44 εργάσιμες ημέρες και αφορά αποκλειστικά Πλήρη Απασχόληση. Φοιτητές/ριες οι οποίοι εργάζονται ήδη δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν παράλληλα Πρακτική Άσκηση στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών του Π.Μ.Σ.. Οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές/ριες καταθέτουν στην αρχή του εξαμήνου στη Γραμματεία σχετική Αίτηση όπου μεταξύ άλλων ορίζονται ο/η επόπτης της Πρακτικής και ο φορέας υλοποίησης. Ο επόπτης της Πρακτικής είναι αποκλειστικά μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Γεωγραφίας και δύναται να ταυτίζεται με τον/την επιβλέπων/ουσα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η Πρακτική Άσκηση τόσο για τη Μερική όσο και για την Πλήρη Φοίτηση υλοποιείται αποκλειστικά εντός του μέγιστου επιτρεπόμενου χρόνου φοίτησης με βάση τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και όχι σε εξάμηνο μεγαλύτερο από αυτόν. Απαραίτητη προϋπόθεση πέραν του προβλεπόμενου εξαμήνου φοίτησης είναι ο/η ενδιαφερόμενος/η να έχει εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των εξαμηνιαίων απαραίτητων μαθημάτων του. Ως έναρξη της Πρακτικής Άσκησης λογίζεται η ημερομηνία αναγγελίας πρόσληψης του ασκούμενου/ης φοιτητή/ριας στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ από το Φορέα Υλοποίησης. Της ημερομηνίας αυτής προηγείται απαραίτητα η ανάρτηση του Πρακτικού της έγκρισης υλοποίησης της Πρακτικής Άσκησης από την Επιτροπή Ερευνών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου. Η Πρακτική υλοποιείται μετά την ολοκλήρωση των δυο ανωτέρω αναρτήσεων και απαραίτητα εντός του μέγιστου επιτρεπόμενου χρόνου φοίτησης όπως αυτός ορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας.

Η Πρακτική Άσκηση θα πρέπει να ολοκληρώνεται απαραίτητα πριν την τελική παρουσίαση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ημερομηνία τελευταίας υποχρέωσης).

3.10 Διδάσκοντες/ουσες – Ανάθεση Διδασκαλίας των Μαθημάτων

1) Οι διδάσκοντες/ουσες στο Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή ομότιμους/ες Καθηγητές/ριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες. Όλοι οι διδάσκοντες πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

2) Η ΣΕ εξετάζει το κατάλογο των διδασκόντων και εισηγείται προς τη Συνέλευση τις αναθέσεις διδασκαλίας λαμβάνοντας υπόψη την διδακτική, ερευνητική και εξειδικευμένη επαγγελματική εμπειρία. Η Συνέλευση του Τμήματος αξιολογεί τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και οι εντεταλμένοι/ες διδάσκοντες/ουσες, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφασή της αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ιδίου Α.Ε.Ι ή την πρόσκληση μελών Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι/ες διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.

3) Η Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, ορίζει ανά μάθημα το μέγιστο τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εάν απαιτείται από το αντικείμενο του μαθήματος, ως υπεύθυνους των μαθημάτων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δίνεται η δυνατότητα ορισμού ως υπεύθυνου μαθήματος του Π.Μ.Σ. σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου ή σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι ή σε ερευνητές/ριες από Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα, ή σε εξειδικευμένους/ες επιστήμονες με αναγνωρισμένη αξία στον χώρο τους, με διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική εμπειρία.

Ο/Η υπεύθυνος/η μαθήματος έχει την ευθύνη για την οργάνωση του περιεχομένου και των διαλέξεων του μαθήματος, την οργάνωση επικαιροποίηση και παροχή εκπαιδευτικού υλικού συμπεριλαμβανομένου του υλικού που διατίθεται στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης e-class, την επίβλεψη/καθοδήγηση των εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών στο πλαίσιο του μαθήματος και την αξιολόγηση των φοιτητών/ριών.

Έχει επίσης την ευθύνη για την κατάθεση στη Συνέλευση εισήγησης σχετικά με τον κατάλογο των διαλέξεων του μαθήματος και των προσκεκλημένων ομιλητών/ριών που δύναται να είναι: α) Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ομότιμοι/ες Καθηγητές/ριες, αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, β) μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ομότιμοι/ες Καθηγητές/ριες, αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου, γ) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι ή ερευνητών/-τριών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών.

Ο αριθμός των διαλέξεων προσκεκλημένων ομιλητών/ριών δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου των διαλέξεων του μαθήματος.

Η ανάθεση διδασκαλίας όλου ή μέρους μαθήματος στις παραπάνω κατηγορίες γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από θετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από το νόμο. Η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. γίνεται πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους.

4) Ο υπεύθυνος του μαθήματος έχει την ευθύνη για την κατάθεση θεμάτων διαλέξεων του μαθήματος που απαιτείται να καλυφθούν από προσκεκλημένους/ες ομιλητές/ριες, προκειμένου να πραγματοποιηθεί πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Ένα από τα

Βασικά κριτήρια για την επιλογή των προσκεκλημένων ομιλητών/ριών είναι η πλούσια και αναγνωρισμένη επιστημονική, ερευνητική και επαγγελματική δραστηριότητα και εμπειρία σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες με σκοπό τη μετάδοση γνώσης και εμπειρίας στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες. Η πρόσκληση ανακοινώνεται στον ιστότοπο του Τμήματος Γεωγραφίας. Η επιλογή των διδασκόντων/ουσών πραγματοποιείται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Με βάση το πρακτικό της επιτροπής επιλογής, η Συντονιστική Επιτροπή εισηγείται στη Συνέλευση την ανάθεση διδασκαλίας όλου ή μέρους μαθήματος. Η ανάθεση πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από την εκάστοτε νομοθεσία.

- 5) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του/της Διευθυντή/ριας του Π.Μ.Σ., καλούνται από την αλλοδαπή, ως επισκέπτες/τριες, καταξιωμένοι/ες επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/ριας ή ερευνητή/ριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Π.Μ.Σ. Η πρόσκληση επισκέπτη/-τριας από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του/της ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος.
- 6) Οι υπεύθυνοι/ες των μαθημάτων, στο πλαίσιο του μαθήματος, μπορούν να προσκαλέσουν ομιλητές/ριες κατ' εξαίρεση, για να πραγματοποιήσουν έως και δύο (2) σεμιναριακές διαλέξεις, εφόσον έχουν ενημερώσει σχετικά τον/την Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ. ο/η οποίος/α εγκρίνει το σχετικό αίτημα και εισηγείται στη Συνέλευση. Η Συνέλευση του Τμήματος λαμβάνει την τελική απόφαση.

3.11 Αναπλήρωση των Μαθημάτων

Οι αναπληρώσεις των μαθημάτων (όταν παρίσταται ανάγκη) γίνονται στο τέλος του εξαμήνου (χειμερινού και εαρινού) κατά προτεραιότητα την «κενή εβδομάδα μαθημάτων» που μεσολαβεί μεταξύ της λήξης των μαθημάτων και την έναρξης της εξεταστικής περιόδου.

3.12 Λόγοι και Διαδικασία Διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

- 1) Ο κύριος λόγος διαγραφής από το Π.Μ.Σ. είναι η υπέρβαση της προβλεπόμενης χρονικής διάρκειας φοίτησης. Με απόφαση της Συνέλευσης, και κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής, διαγράφονται οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες που έχουν υπερβεί την ανώτατη προβλεπόμενη χρονική διάρκεια φοίτησης.
- 2) Λόγος διαγραφής από το Π.Μ.Σ. είναι η λογοκλοπή κατά την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας ή εργασιών στο πλαίσιο μαθημάτων καθώς και η αντιγραφή κατά τη διάρκεια γραπτών εξετάσεων. Η διαγραφή γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, και κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής.

- 3) Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών για λόγους που συνδέονται με την επίδοση τους και περιγράφονται στην παράγραφο 3.7, εδάφιο 7.
- 4) Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών σε περίπτωση μη τήρησής των οικονομικών υποχρεώσεών τους.
- 5) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες μπορούν να διαγραφούν από το Π.Μ.Σ. όποτε το θελήσουν με απλή αίτηση διαγραφής.

3.13 Διαδικασία Αξιολόγησης Μαθημάτων και Διδασκόντων/ουσών από τους/τις Μεταπτυχιακούς/ές Φοιτητές/ριες

- 1) Στόχος του Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και η διαρκής αναβάθμιση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων/ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες.
- 2) Βασικό εργαλείο αποτελεί η συμπλήρωση από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες ερωτηματολογίου μέσω του οποίου καλούνται να αξιολογήσουν τους/τις διδάσκοντες/ουσες του Π.Μ.Σ. και τα μαθήματα. Στο ερωτηματολόγιο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ερωτήσεις που αφορούν την αξιολόγηση του/της διδάσκοντα/ουσας:
  - Ο/Η διδάσκων/ουσα επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον σας για το μάθημα;
  - Ο/Η διδάσκων/ουσα είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών /ασκήσεων, ώρες συνεργασίας με τους/τις φοιτητές/ριες);
  - Το επικουρικό προσωπικό συμβάλλει αποτελεσματικά στο μάθημα;

καθώς και οι ακόλουθες ερωτήσεις αφορούν την αξιολόγηση του μαθήματος:

- Το μάθημα είναι καλά οργανωμένο;
- Το μάθημα συμβάλλει αποτελεσματικά στην ουσιαστική κατανόηση του θέματος;
- Το εργαστήριο συμβάλλει αποτελεσματικά στην ουσιαστική κατανόηση του θέματος;
- Το μάθημα συμβάλλει στην ανάπτυξη του προβληματισμού σας για το θέμα;
- Το εκπαιδευτικό υλικό (σύγγραμμα, σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος;
- Το υλικό που διαθέτει ο/η διδάσκων/ουσα στο e-class είναι ικανοποιητικό;
- Υπάρχει επαρκής επεξήγηση από τον/την διδάσκοντα/ουσα για τις εργασίες/ασκήσεις;
- Το κλίμα που επικρατεί στις παραδόσεις διευκολύνει την ανάπτυξη διαλόγου;

Το ερωτηματολόγιο κοινοποιείται στους/στις φοιτητές/ριες πριν την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων μέσω ειδικά διαμορφωμένης πλατφόρμας και συμπληρώνεται από τους/τις φοιτητές/ριες ανώνυμα.

Τα ερωτηματολόγια τα επεξεργάζεται η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος και κοινοποιούνται στον/στην Πρόεδρο του Τμήματος, στον/στην Διευθυντή/ρια του Π.Μ.Σ. και στους/στις διδάσκοντες/ουσες των μαθημάτων μέσω κωδικοποιημένων φύλλων με τις απαντήσεις.

- 3) Ο/Η Διευθυντής/ρια του Π.Μ.Σ. και η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδιοι να προχωρήσουν σε συνεργασία με τους/τις διδάσκοντες/-ουσες στην κατάρτιση εισήγησης για την βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όπου απαιτείται, με βάση τις αξιολογήσεις των φοιτητών/ριών.
- 4) Κατά τη λήξη της θητείας της Συντονιστικής Επιτροπής, με ευθύνη του/της απερχόμενου/ης Διευθυντή/ριας, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στη Συνέλευση του Τμήματος.
- 5) Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών. Η συμπλήρωση του εν λόγω ερωτηματολογίου είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή των φοιτητών στην ορκομωσία. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου γίνεται ανώνυμα σε ηλεκτρονική μορφή.
- 6) Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε στο Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.
- 7) Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. διενεργείται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει.
- 8) Η εξωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. διενεργείται, επίσης, σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την ΕΘΑΑΕ.

3.14 Τέλη φοίτησης – Τρόπος καταβολής- Δωρεάν φοίτηση

- 1) Τα τέλη φοίτησης ανέρχονται συνολικά στο ποσό των δύο χιλιάδων εκατό ευρώ (2.100,00€) τόσο για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες πλήρους, όσο και για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες μερικής φοίτησης. Η καταβολή του ποσού περιλαμβάνει τρεις (3) ισόποσες δόσεις των επτακοσίων ευρώ (700,00 €) κατά την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. και στην αρχή των εξαμήνων Β' και Γ'.

- 2) Η εξόφληση του συνόλου των διδάκτρων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη του μεταπτυχιακού διπλώματος. Η εξόφληση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί κατά την έναρξη του Γ' εξαμήνου φοίτησης και οπωσδήποτε πριν από την κατάθεση προς εξέταση της Μ.Δ.Ε..
- 3) Έως το 30% του συνολικού αριθμού των φοιτητών/ριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής τέλους φοίτησης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 86 του ν. 4957/2022 (Α' 141). Όσοι/ες λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή δεν δικαιούνται απαλλαγής.

3.15 Κανόνες δεοντολογίας για τους/τις φοιτητές/ριες

- 1) Βασικό κανόνα δεοντολογίας για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες αποτελεί η αποφυγή της λογοκλοπής κατά την εκπόνηση των εργασιών που τους ανατίθενται, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η λογοκλοπή αποτελεί ευθεία παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας και η διαπίστωσή της συνεπάγεται σοβαρές πειθαρχικές παραβάσεις και κυρώσεις για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες που υποπίπτουν στο συγκεκριμένο παράπτωμα.
- 2) Απαγορεύεται ρητά:
  - α) η χρήση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων και η εμφάνισή τους από τους/τις φοιτητές/ριες ως δικών τους, κατά την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποχρεώσεων,
  - β) η παρουσίαση εργασιών που έχουν εκπονηθεί συνεργατικά με άλλους/ες φοιτητές/ριες, ως δημιούργημα ατομικό,
  - γ) η υποβολή, εν όλω ή εν μέρει, εργασίας που ενώ έχει εκπονηθεί για την εκπλήρωση συγκεκριμένων διδακτικών ή ερευνητικών απαιτήσεων κατά το παρελθόν, επανυποβάλλεται για την εκπλήρωση άλλων ή νέων διδακτικών ή ερευνητικών απαιτήσεων,
  - δ) η κάθε μορφής αντιγραφή ή συνεργασία με τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας, καθώς και η χρήση κάθε είδους βοηθημάτων, σημειώσεων και ηλεκτρονικών μέσων, εκτός αν ο/η έχων/ουσα την ευθύνη της εξεταστικής διαδικασίας επιτρέπει την χρήση αυτών.
- 3) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες οφείλουν να σέβονται και να προστατεύουν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του Τμήματος και του Ιδρύματος, να μεριμνούν για την διαφύλαξη της καθαριότητας των χώρων του και να αποφεύγουν την πρόκληση ή την υπόθαλψη ταραχών ή ανάρμοστης συμπεριφοράς που μπορεί να προκαλέσει ζημιά στα κτίρια, τις εγκαταστάσεις και την περιουσία τους.
- 4) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες οφείλουν να μην χρησιμοποιούν και να μην επιτρέπουν να χρησιμοποιείται ο χώρος ή οι εγκαταστάσεις του Τμήματος και του Ιδρύματος για παράνομες πράξεις ή πράξεις που προσβάλλουν την εικόνα ή την καλή φήμη τους και να

μη συμμετέχουν σε πράξεις που δεν συνάδουν με την ακαδημαϊκή αποστολή του Ιδρύματος ή εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία του (οργάνων και υπηρεσιών, διδασκαλίας και έρευνας), την ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία και την ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.

- 5) Δεν επιτρέπεται η ηχογράφηση ή μαγνητοσκόπηση από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες των διαλέξεων των διδασκόντων/ουσών παρά μόνο με την έγγραφη σύμφωνη γνώμη του/της διδάσκοντα/ουσας και όλων των παρευρισκόμενων φοιτητών/ριών.

3.16 Τελετουργικό Αποφοίτησης – Τύπος Διπλώματος

- 1) Το Π.Μ.Σ. απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στον τομέα της Κλιματικής Κρίσης, Κινδύνων και Καταστροφών.
- 2) Η απονομή των Μ.Δ.Ε. γίνεται κατά τη διάρκεια τελετής ορκωμοσίας. Γίνονται τρεις (3) τελετές ορκωμοσίας μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων των δύο εξαμήνων καθώς και μετά το πέρας της επαναληπτικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου.
- 3) Το τελετουργικό αποφοίτησης και ο τύπος του απονεμόμενου διπλώματος καθορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών του Πανεπιστημίου (Άρθρο 54, Τεύχος Β' ν.4983/09.08.2023).

3.17 Παράρτημα Διπλώματος

- 1) Το Π.Μ.Σ. χορηγεί παράρτημα διπλώματος σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 3374/2005 (Α' 189). Πρόσθετες (μη υποχρεωτικές) δεξιότητες που αποκτά ο /η φοιτητής/ρια κατά τη διάρκεια των σπουδών του και δεν συνυπολογίζονται στον τελικό βαθμό, αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος.
- 2) Συγκεκριμένα αναγράφονται μαθήματα του Π.Μ.Σ. που οι φοιτητές/ριες έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς (πέραν των εννέα (9) μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε.). Οι δηλώσεις των μαθημάτων για το παράρτημα διπλώματος γίνονται από τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/ρια μαζί με τις δηλώσεις των υπόλοιπων μαθημάτων. Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια δικαιούται να δηλώσει έως δύο (2) μαθήματα, πέραν των εννέα (9) μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε., για παράρτημα διπλώματος. Επίσης αναγράφονται τα μη αναγνωρισμένα μαθήματα που παρακολούθησαν επιτυχώς φοιτητές/ριες του Π.Μ.Σ. σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω του προγράμματος κινητικότητας φοιτητών/ριών. Στο παράρτημα διπλώματος αναγράφεται και η Πρακτική Άσκηση εφόσον έχει επιλεγεί και εκπονηθεί από τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/ρια.
- 3) Δεν επιτρέπεται η μεταφορά μαθημάτων από το Παράρτημα Διπλώματος στη βαθμολογία των 9 απαραίτητων για τη λήψη Διπλώματος μαθημάτων, μετά τη λήξη της καθορισμένης περιόδου δηλώσεων. Επιπλέον δεν επιτρέπεται η παραπάνω διαδικασία όταν αφορά ήδη αξιολογημένα μαθήματα με προβιβάσιμο βαθμό.

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ*

Περιγραφή Μαθημάτων

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ για πλήρους φοίτησης

Α΄ και Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΑ για μερικής φοίτησης

Φυσικοί Γεωπεριβαλλοντικοί Κίνδυνοι (Υ)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Στόχος του μαθήματος είναι η αναλυτική προσέγγιση των φυσικών διεργασιών, πως αυτές συμμετέχουν και διαμορφώνουν τα φυσικά και ανθρώπινα συστήματα και τι επιπτώσεις προκαλούν στην εξέλιξή τους. Παράλληλα εξετάζονται οι σχέσεις τους με τους φυσικούς κινδύνους, με την κλιματική κρίση και τα ακραία φαινόμενα, τις ανθρώπινες δραστηριότητες και την τρωτότητα των ανθρώπινων κοινωνιών. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Περιγραφή και ανάλυση αιτιών ενδογενών και εξωγενών φυσικών διεργασιών και καταστροφικών φαινομένων. Σεισμοί, ηφαιστειακή δραστηριότητα, τσουνάμι, κινήσεις υλικών λόγω βαρύτητας (ταχεία κίνηση – κατολισθήσεις – καταπτώσεις υλικών - βραδεία κίνηση – ερπυσμοί – καθιζήσεις). Πλημμυρικές παροχές ποταμών, μεταβολές στάθμης θάλασσας, επίδραση της κλιματικής κρίσης και των ακραίων κλιματικών συνθηκών στις θαλάσσιες διεργασίες και επιπτώσεις στον παράκτιο χώρο, ερημοποίηση. Γεωγραφική κατανομή επικίνδυνων φυσικών διεργασιών. Μεθοδολογίες πρόγνωσης ακραίων φυσικών διεργασιών. Μεθοδολογίες εκτίμησης επιπτώσεων από τη δράση των φυσικών διεργασιών. Παραδείγματα φυσικών καταστροφικών γεγονότων από τον διεθνή και τον ελλαδικό χώρο.

Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι και Ασφάλεια (Υ)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της έννοιας του περιβαλλοντικού κινδύνου καθώς και η διαπραγμάτευση των κυριότερων κατηγοριών περιβαλλοντικών κινδύνων και των συναφών θεμάτων ασφάλειας σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Τρωτότητα και Διακινδύνευση: Πρόληψη και Ετοιμότητα (Υ)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών με τις έννοιες της διαχείρισης καταστροφών και κινδύνων, η κατανόηση των αιτίων των καταστροφών και των φάσεων διαχείρισης κινδύνων (πρόληψη, ετοιμότητα, έκτακτη ανάγκη, ανακούφιση, αποκατάσταση, ανασυγκρότηση) αλλά και η εξάσκηση τους με μεθόδους, διαδικασίες, δομές, σχέδια και δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας για την προ-καταστροφική μείωση της τρωτότητας και των επιπτώσεων καταστροφής (φυσικής ή ανθρωπογενούς). Οι στόχοι του μαθήματος επιτυγχάνονται (α) με θεωρητική εμβάθυνση στις έννοιες και τις τεχνικές αξιολόγησης του κινδύνου, της έκθεσης, της τρωτότητας και της ικανότητας προσαρμογής κοινοτήτων σε κινδύνους ή καταστάσεις πίεσης, συμπεριλαμβανομένης της Κλιματικής Αλλαγής και (β) με ερμηνεία και αξιολόγηση της εμπειρίας, δηλαδή των επιτυχιών/αποτυχιών κατά την εφαρμογή των σχεδίων/μέτρων. Στους θεωρούμενους

κινδύνους συμπεριλαμβάνονται οι σεισμοί, οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, οι ακραίες θερμοκρασίες, η ξηρασία, τα τεχνολογικά ατυχήματα.

Κλιματική Αλλαγή και Μετεωρολογικοί Κίνδυνοι (Υ)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Στόχο του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή στα πεδία της φυσικής και ανθρωπογενούς κλιματικής μεταβλητότητας και η σύνδεσή τους με την εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων. Στο τέλος του μαθήματος ο/η φοιτητής/ρια αναμένεται να κατανοεί την έννοια της κλιματικής αλλαγής, να αναλύει τα σενάρια και τις δυναμικές αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στα κλιματικά συστήματα και να είναι ενημερωμένος/η για τις πολιτικές επαναφορές.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ για πλήρους φοίτησης

Β΄ και Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΑ για μερικής φοίτησης

Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης (Υ)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Αρχές και πρότυπα σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης. Σχέδια πολιτικής προστασίας. Θεσμοί πολιτικής προστασίας στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Ασκήσεις πολιτικής προστασίας και έλεγχος σχεδίων. Διαχείριση κατάστασης έκτακτης ανάγκης μετά από καταστροφή: Εμπειρίες από τον ελληνικό και διεθνή χώρο. Ειδικά θέματα: Τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης. Θεσμοί, πολιτικές και πρακτικές επιχειρησιακού σχεδιασμού για σεισμό. Ζητήματα εκκένωσης / οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού. Ζητήματα επείγουσας και μεταβατικής στέγασης.

Σχεδιασμός Αποκατάστασης και Ανασυγκρότησης (Υ)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη μεθοδολογιών αξιολόγησης σχεδίων, προγραμμάτων και μέτρων ως προς τη συμβολή τους σε διαδικασίες αποκατάστασης – ανασυγκρότησης. Το μάθημα επικεντρώνεται επίσης στην εξέταση της συσσωρευμένης εμπειρίας πολιτικών αποκατάστασης-ανασυγκρότησης διαφόρων περιοχών (από το διεθνή τον Ευρωπαϊκό και τον Ελληνικό χώρο) και του βαθμού που αυτή έχει μετουσιωθεί σε “πρακτικές ασφαλείας” στη συνακόλουθη ανάπτυξη των πληγείσων περιοχών, αλλά και εν γένει της πολιτικής προστασίας.

Παράκτιοι κίνδυνοι - Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας ζώνης (Ε)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα εστιάζει στην κατανόηση των φυσικών διεργασιών που δρουν στην παράκτια ζώνη. Εξετάζονται οι μηχανισμοί με τους οποίους οι φυσικές αυτές διεργασίες αρκετά συχνά εξελίσσονται έτσι ώστε να αποτελούν φυσική απειλή για τις παράκτιες κοινωνίες και αναλύονται οι μεθοδολογίες πρόβλεψης των παράκτιων φυσικών κινδύνων, εκτίμησης της τρωτότητας των ακτών σε αυτές, εκτίμησης των επιπτώσεών τους και μετριασμού των αρνητικών τους αποτελεσμάτων.

Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στη Διαχείριση Καταστροφών (Ε)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις μεθοδολογίες αξιοποίησης της Γεωπληροφορικής (Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, Τηλεπισκόπηση, GPS) σε θέματα Διαχείρισης Καταστροφών. Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό μέρος και εργαστηριακές ασκήσεις.

Κοινωνική Ανθεκτικότητα, Χωρική Δικαιοσύνη και Στεγαστική Αποκατάσταση (Ε)
πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5
ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα «Κοινωνική ανθεκτικότητα, χωρική δικαιοσύνη και στεγαστική αποκατάσταση» αποτελείται από μαθήματα θεωρίας, συζητήσεις με επαγγελματίες και την παρακολούθηση προόδου φοιτητικών εργασιών. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξειδίκευση και εμβάθυνση στις αρχές, τα κριτήρια και τα προγράμματα ανθεκτικής και κοινωνικο-χωρικά δίκαιης ανάπτυξης και διακυβέρνησης ανθρώπινων οικισμών καθώς και εναλλακτικών στεγαστικών λύσεων κατά την περίοδο ανασυγκρότησης μετά από περιβαλλοντικές, ανθρωπογενείς και στεγαστικές κρίσεις. Το μάθημα επικεντρώνεται σε θέματα κοινωνικής καινοτομίας, κοινωνικο-χωρικής και περιβαλλοντικής δικαιοσύνης, χωρικής διακυβέρνησης, στο δικαίωμα στην πόλη και την κατοικία, αλλά και την ισότιμη πρόσβαση στους πόρους της ανοικοδόμησης και της αποκατάστασης και τις διεκδικήσεις αυτών από αστικά και στεγαστικά κινήματα και συμμαχίες.

Κοινωνικές και Οικονομικές Επιπτώσεις των Καταστροφών (Ε)
πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5
ώρες διδασκαλίας: 2

Στόχος του μαθήματος είναι σε πρώτη φάση η ανάλυση της σχέσης μεταξύ κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και φυσικών καταστροφών υπό το πρίσμα μίας συνολικής και πολυδιάστατης προσέγγισης των επιπτώσεων που προκαλούν σε άμεση έμμεση και μακροπρόθεσμη βάση.

Μετριασμός - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (Ε)
πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5
ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα αφορά στις διαφορές εννοιών, στόχων και δράσεων μεταξύ μετριασμού της Κλιματικής Αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν δεδομένων των δυσκολιών συναίνεσης πάνω σε ένα διεθνές φιλόδοξο σχέδιο μετριασμού και των ήδη δρομολογημένων συνθηκών κλιματικής αλλαγής. Το μάθημα προσεγγίζει θεωρητικά και αναλύει τα εμπειρικά αποτελέσματα εφαρμοσμένων πολυ τομεακών σχεδίων και δράσεων μετριασμού και προσαρμογής σε τόπους, πόλεις και περιφέρειες του Κόσμου δίνοντας έμφαση σε επικαλύψεις με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τη Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφής καθώς και στις σχετικές διαδικασίες Διακυβέρνησης

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ για πλήρους φοίτησης
Ε' και ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΑ για μερικής φοίτησης

Περιβαλλοντική Αλλαγή: Παρατήρηση και Πρόβλεψη (Ε)
πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5
ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα της Παρατήρησης και Πρόβλεψης Περιβαλλοντικής Αλλαγής έχει σαν στόχο να εισάγει τους φοιτητές στις έννοιες της περιβαλλοντικής αλλαγής και των μεθόδων παρατήρησης και πρόβλεψης αυτών. Οι επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι δύο: α) να προσφέρει στους φοιτητές τη θεωρητική γνώση για τις έννοιες της περιβαλλοντικής αλλαγής και τους τρόπους καταγραφής και πρόβλεψής τους, και β) να τους παρέχει πληροφορίες για τα βασικά εργαλεία και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την καταγραφή, μέτρηση και πρόβλεψη των αλλαγών αλλά και να τους εκπαιδεύσει στη χρήση κάποιων από αυτά.

Θεσμοί και Πολιτικές Ασφάλειας (Ε)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα εξετάζει την άσκηση πολιτικών ασφάλειας στην Ευρώπη σε σύγκριση με τον παγκόσμιο χώρο. Αναλύει την οπτική των κέντρων λήψης απόφασης και την εφαρμογή αντίστοιχων πολιτικών αφενός σε τομείς όπως η στρατιωτική ασφάλεια και επέμβαση ή η άσκηση εξωτερικής πολιτικής, και αφετέρου σε θέματα όπως οι εθνικές συγκρούσεις, η μετανάστευση, οι ΜΚΟ, κλπ.

Επικοινωνία και Διακυβέρνηση Κινδύνων (Ε)

πιστωτικές μονάδες ECTS: 7,5

ώρες διδασκαλίας: 2

Το μάθημα αφορά στις βασικές αρχές της επικοινωνίας και της διακυβέρνησης κινδύνου και τους τρόπους εφαρμογής τους για τη μακροπρόθεσμη μείωση του κινδύνου αλλά και την αντιμετώπιση κρίσεων. Εισάγει τους φοιτητές/ριες στις βασικές θεωρίες εκτίμησης του κινδύνου και διακυβέρνησης (συμπεριλαμβανομένης της «προνοητικής» διακυβέρνησης κινδύνου, της «ολιστικής» διακυβέρνησης, των αναλύσεων κινδύνου-ωφέλειας κλπ) και θέτει τα ζητήματα διαχείρισης νέων αναδυόμενων και σύνθετων κινδύνων.

*Αναλυτικό περιεχόμενο του κάθε μαθήματος (Περιγραφή ECTS) θα επικαιροποιείται και θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωγραφίας (<http://www.geo.hua.gr>).